

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, KEDD 1925 augusztus 18.

220. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. • Szerkesztőség 5-10.

Előfizetési ár negyedévre 135 din.

Szerkesztő-ég: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lolbach-palota)

A király Zagrebben

Nem az alattvalói engedelmesség szolítja ki belőlünk a hódolat tömjénzavait. Hódolatra az a bölcsesség és nagyság készítet, ami a zagrebi királylátogatás jelentőségéből kisugároz.

— Minek nekünk köztársaság — mondotta Radics István a minap — hiszen a kontinens legalkotmányosabb uralkodója a miénk. — S Radics István fogadta és köszöntötte Zagrebben a királyi párt.

Az új országalakulásra ez a látogatás, maga a király tette fel a koronát. Az államalakulás tervét kirajzolhatta a történelem, konstrukcióját összekovácsolhatta a népek érdeke, mégis hallhatatlan szándékok és halandó emberek tették teljessé a történelmi szükségszerűség munkáját. Radics István s — ahogy Radics mondotta — „a megegyezés három nagy patriarchája” megállapodhatnak a megegyezés feltételeiben s a feltételek végrehajtásának módjában, magát a megegyezést a király akarta, a király sürgette, a király teremtette meg s most, a zagrebi látogatásával, a király tette föl rá a koronát.

A király uralkodik, de nem kormányoz, — ez alapfeltétele az államfő alkotmányosságának. A népek békéje nem is kormányzati cselekmény, ennél sokkal több: az uralkodás alapja, az uralkodás fénye. A fegyverek ereje gyönyörű országot teríthetett a király jogára alá, az imperiumot a törvények uralma emeli alkotmányossá s a népek békéje varázsolja teljessé. Áldott legyen az a királyi gondolat, mely békeszerzője volt népének s áldott legyen az a királyi cselekedet, mely ezt a békét az alattvalók szívébe, a legigazabb és legállandóbb törvénykönyvbe írta be.

Bölcséséget és nagyságot sugároz királyunk minden cselekedete és minden szava. „Földet a dolgozóknak!” — követelte Korfu szigetén már akkor, amikor sem neki magának, sem lehanyatlott országának egy talpalatnyi szabad földje nem volt. „Igazságot!” — hirdette és parancsolta legelső trónbeszédében. Földet és igazságot szomjaz a nép s a királyi szó földet és igazságot hirdet. S a király, aki nem csak a születés jogán uralkodó, de az ország legelső gentleman-e is, soha, egyetlen alkalmat nem mulaszt el annak érdekében, hogy államot építő, jövődőt megszilárdító ígéreteit a megvalósításhoz segítse. A föld és igazság királytól való és magában is királyi propagandája szerelte le az SHS. királyságban a köztársasági mozgalmat. A köztársasági államformának az országalakulás első pillá-

natától kezdve hatalmas és tekintélyes táborra volt. És ma nincs egyetlen párt, egyetlen polgári politikai sem, aki köztársaságot követelne. Királyi uralomnak ennél nagyobb elismerése nem lehet. A nép tudja, a nép megérti, hogy királyának mit köszönhet. A republikánus törekvéseket a nép határtalan királytisztelete és őszinte, meleg szeretete szerelte le. A törvények szigorával is elérhető volt némitani a köztársasági államforma propagálását. Elnémult volna, de meg nem szűnt volna ez a propaganda. A köztársaság gondolatát a szívekből s az értelembe csak az alattvalói hódolat önkéntessége és fogyatkozás nélküli teljessége téphette csak ki fájdalom nélkül, de — véglegesen...

A föld és igazság királyi programja után már csak egy hiányozhatott: a béke. S a felséges

király felséges gondolata most a béke cselekedetét nyújtja népének. Mert a szerb és horvát nép megegyezése a zagrebi látogatás jelentősége nélkül könnyen válhatott volna pártok paktumává s politikai taktikai megállapodásává. Amit azonban a királyi látogatás pecsételt meg, aminek bokrétaünnepélyét a királyi pár megjelenése ékesítette föl, az nem kallódhatik el többé pártérdekeken s taktikázásokon. A király összeterelte a szerb és horvát népet, a szerb és horvát nép össze is találkozott, ezt az összetalálkozást királyi látogatás fénye emelte ki a napiesemények zürzavarából — a szerb és horvát nép összetalálkozott szeretete és egyesült akarata fogja megvédeni ennek a békeszerző királyi gondolatnak sérthetetlenségét, igaz jelentőségét és örökletes uralmát.

az ottani agrárviszonyokat tanulmányozzák.

A Zajednica proklamációja

A horvát Zajednica proklamációt bocsátott ki, amelyet a Zajednica tagjai és a disszidens Radics-párti képviselők írtak alá. A proklamációban jelentést tesznek a politikai cselekményekről, röviden összefoglalják az állam megalakulása óta történt politikai fordulatokat és ezzel kapcsolatban megállapítják, hogy a horvát parasztpárt, amely minden választási eszközt igénybe vett, az első választásokon tulitáltotta a Zajednicát, holott ez már akkor is a föderalista álláspontot képviselte.

— Ha akkor a negyvenkilenc horvát képviselő bevonult volna az alkotmányozó gyűlésre — folytatja a proklamáció — megakadályozhattuk volna a centralizmusnak az alkotmányba való iktatását és a P. P.-kormány brutalitását. A legutóbbi idők politikai eseményei, a radikális-Prbicsevics-párti kormány, valamint az R. R.-kormány megalakulása sem következett volna be. Kötelességünknek tartjuk bejelenteni, hogy a mai állapot miatt, amely veszélyt jelent a népre, elválasztjuk utunkat a horvát parasztpárttól. Hívek maradunk a horvát nép követeléseivel, folytatni fogjuk a harcot az állam oly berendezéséért, amely biztosítani fogja a horvát nép törvényhozó és végrehajtó jogát.

Horvát demokrata párt-szervezetek csatlakozása a Radics-párthoz

Susakról jelentik: A horvát tengerparti városok demokrata párt-szervezetei vasárnap konferenciát tartottak Susakon és elhatározták, hogy kilépnek a demokrata pártból és csatlakoznak a horvát parasztpárthoz. A konferencia határozati javaslatot fogadott el, amelyben bizalmát fejezi ki Radics Istvánnak. A határozat a Davidovics-pártban nagy meglepetést kelt és általában élénken foglalkoztatja a politikai köröket.

Prbicsevics Boszniában

Sarajevói jelentés szerint Prbicsevics boszniai körútja során vasárnap Trebinjén vett részt a független demokrata párt népgyűlésén, ahol beszédet mondott. Beszédében élesen támadta a Radics-pártot és igazolta választói előtt, hogy az új politikai helyzetben miért kellett pártjának ellenzékbe mennie.

Változások a diplomáciai karban

A király Nincsic külügyminiszter előterjesztésére ukázt irt alá, amely jelentős változásokat idéz elő a külföldi diplomáciai karban. Így Grubicsics Dimitrije pécsi konzult Kai-

A zagrebi ünnepek hatása Beogradban

Horvátországi demokrata párt-szervezetek csatlakozása a Radics-párthoz

Beogradból jelentik: A politikai körök még mindig a zagrebi események hatása alatt állanak, amelyek egyébként a legjobb benyomást keltették a fővárosban. A királyi pár lelkes fogadtatását, minthogy erre vonatkozóan Zagrebben a rövid idő miatt semmi hivatalos előkészület nem történt, általában a horvát nép spontán megnyilatkozásának tekintik. Ennek tulajdonítható, hogy Radics István legutóbbi nyilatkozatát már nem fogadtak oly idegességgel, mint korábbi megnyilatkozásait és a horvát parasztszervezetek ez a nyilatkozata már ugyszólván semmi visszhangot sem keltett.

A politikai életben egyébként semmi nevezetesebb esemény sem történt, ugy a képviselők, mint a kormány tagjainak nagy része még távol van a fővárostól. A miniszterek közül hétfő estig dr. Nincsic Momecsillo külügyminiszteren kívül csak dr. Krajac Ivan kereskedelemügyi miniszter érkezett vissza a fővárosba. A délután folyamán Nincsicet felkereste Miletics Krszta földművelésügyi miniszter, aki rövidebb tanácskozást folytatott a külügyminiszterrel. Keddre várják Beogradba Radics Istvánt, akinek megérkezése előreláthatólag mozgalmassá fogja tenni az eseménytelen politikai életet.

Ülést tart kedden a minisztertanács is, amely több fontos ügyet fog elintézni.

Hajnali beszédek Zagrebben

A zagrebi millenáris ünnepek vasárnap este, a program-

tól eltérően, nem fejeződtek be. A lakosság egészen a hajnali órákig az uccán tartózkodott, hogy a megegyezés mellett demonstráljon. Nagy tömeg gyűlt össze a Hrvatski Seljacski Dom épülete előtt, ahol Radics István nagy beszédet mondott. A tüntetés a hajnali órákba nyulott. Radics még éjjel két órakor is fogadta a tömeg üdvözlését és újabb beszéd keretében köszönte meg a nép ragaszkodását. Zagreb csak a kora reggeli órákban csendesült el, amikor a lakosság nyugovóra tért. Rendzavarás az ünnepség folyamán sehol sem történt.

Radics István a készülő agrárreformtörvényről

A horvát parasztpárt kerületi megbízottai, különösen a boszniai és dalmáciai képviselők hétfőn ülést tartottak Zagrebben. Az ülésen az agrárreform-kérdésről, a passzív vidékek ellátásáról, valamint közigazgatási tisztviselők felváltásáról tanácskoztak.

Az ülés folyamán Radics István nagyobb beszédet mondott a készülő agrárreformtörvénytervezetről. Bejelentette, hogy az agrárreformminisztérium az új javaslatban alkalmazkodni fog az egyes vidékeken uralkodó speciális viszonyokhoz és amennyiben szükség mutatkozik rá, a törvény majd lehetővé teszi, hogy egyes vidékeken pénzbeli segílyt is kiutaljanak. Közölte még, hogy a párt két vezető tagja, Predavec és Kossutics volt képviselők legközelebb Dalmáciába utaznak, hogy

róba helyezték át, Pécsre pedig Pavlovics Spira athéni követségi tanácsost helyezték, akit egyben főkonzulá neveztek ki. Rómában új jugoszláv konzulátus nyílik meg, a melynek élére Svilkosics Dobrivoj eddigi kairói főkonzul kerül. Antles Milán bécsi követségi tanácsost, aki a beogradi külügyminisztériumban teljesít szolgálatot, az athéni követséghez helyezték át, egyelőre azonban központi szolgálathoz marad továbbra is. Stojanovics Bozsidar brüsszeli követségi titkár Berlinbe. Gyuristics Györgybe berlini alkonzult pedig Brüsszelbe helyezték át követségi titkári minőségben.

Plamenac volt montenegrói minisztereinek Nincsiacsnel

Nincsiacs külügyminiszter, aki vasárnap este Zagrebból visszaérkezett Beogradba, hétfőn délelőtt ismét megjelent a külügyminisztériumban. A délelőtti folyamán Okenszki lengyel követ látogatását fogadta a külügyminiszter, majd pedig Plamenac Nikola volt montenegrói minisztereinek jelent meg a külügyminiszter előtt, akinek a kormány hosszú emigráció után, csak nemrég engedte meg az országba való visszatérését.

Szeptemberben folytatják a Vatikánal a konkordátum tárgyalásokat

A beogradi kormány és a Vatikán között folyó konkordátum-tárgyalások, mint ismeretes, a nyár elején megszakadtak, mert a biborosok konzisztórium, melynek a megegyezést jóvá kell hagynia, megkezdte nyári szabadságát. Beogradi jelentés szerint a tárgyalásokat szeptemberben Rómában folytatni fogják és tekintettel arra, hogy a főbb kérdésekben a megegyezés már létrejött és csak kisebb jelentőségű részletkérdések tisztázása van hátra, Beogradban remélik, hogy az újabb római tárgyalásokon legfeljebb tíz napi tanácskozás után megkötik a végleges konkordátum-szerződést a Vatikánal.

Négyezer tanító vesz részt a szuboticei tanítókongresszuson

Sportversenyeket és szántóversenyt is rendeznek a szuboticei kiállításon — A kiállítás előkészületei

A szuboticei kiállítás iránt az egész országban egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik, amit az a tény is igazol, hogy a jugoszláviai tanítók egyesülete is a kiállítás idejére tüzte ki a Szuboticeára egybehívott ezévi országos kongresszus időpontját. A kongresszus — amelyen a tanítók szociális helyzetével és pedagógiai kérdésekkel fognak foglalkozni — augusztus 28-án kezdődik és három napig fog tartani. Az ország minden részéből rendkívül sok tanító és tanítónő jelentette be a gyűlésen való részvételét, úgy, hogy ez alkalommal négyezer tanító érkezésére számíthatnak.

A szuboticei kiállítás és vásár tartama a'att, augusztus 30-án vasárnap, nagy közgazdasági kongresszust is fognak tartani, amelyen az ország égető gazdasági problémáival fognak foglalkozni. Ezen a gyűlésen kiváló szaktekinetelyek szólalnak fel.

Tekintettel arra, hogy Szerbiában — elsősorban Beogradban — szintén igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a szuboticei kiállítás iránt, mert ez nyújt legjobb alkalmat arra, hogy a szerbiai gazdasági körök a Vajdaság termelését megismerhesse és az itteni gazdasági tényezőkkel összekötést teremthessenek, Szerbiából is igen sok érdeklődő megjelenésére számíthatnak. Szerbiában egyébként a beogradi Patnik utazási iroda fejt ki tevékenységét a szuboticei kiállítás propagálására. A nagy érdeklődés folytán valószínűleg különvonatokon fogják Beogradból a kiállítás szerbiai látogatóit Szuboticeára szállítani.

A kiállítás egyébként nemcsak a gazdasági, hanem a sportéletnek is jelentős eseménye lesz, mert a kiállítás vezetősége a nagyvásár tartama alatt érdekes sportversenyek rendezését is terve vette.

Az augusztus 28-ikán reggel nyolc órakor kezdődő műkatoréversenyen, amelyen élő rókákra fognak vadászni, előreláthatólag az egész gazdasági vadászársadalom részvesz. Augusztus

6 26-ikán reggel nyolc órától tíz óráig tartják meg az agyaggalamblóó-versenyt kezdők számára, délután három órakor a főversenyt, délután öt órakor pedig a vigaszversenyt.

A vadászversenyekkel kapcsolatosan rendezik a vadászkiállítást is, amelyen az összes vajdasági vadászegyesületek részt fognak venni gyűjteményeikkel. Különösen érdekesnek ígérkezik a gróf Chotek-uradalom vadászgyűjteménye és Tripolszki Béla trofeális gyűjteménye is.

A szuboticei lovaregylet a kiállítás alkalmával augusztus 23-ikán és 30-ikán löversenyt tart, amelyre a legelső beiföldi istállók már beküldték nevezéseiket.

A gazdákat nagy mértékben fogja érdekelni a traktorok versenye. A szuboticei kiállítás közelében fekvő szántóföldeket a különféle mezőgazdasági gépyarak traktorjaikkal fel fogják szántani. A traktorok szántási eredményeit a gazdák felülbíráhatják és meggyőződhetnek arról is, hogy a szántóvetőgépekkel milyen nagy eredményt lehet elérni.

A mezőgazdasági osztály egyébként borkiállítást rendez, amelyen az egész ország valamennyi nagyobb bortermelője részt vesz. A kiállításra kerülő borokból kóstolót is tartanak, hogy a borok minőségéről az érdeklődők meggyőződhesse.

A kiállítást látogató közönséget különösen érdekelni fogja a pompás látványosságnak ígérkező virágkocsikorzó, amelyre számos szuboticei és vajdasági gazda is bejelentette részvételét.

A kereskedőket már nagy mértékben foglalkoztatja a kiállítás igazgatósága által kiírt kirakatverseny is, amelyre eddig is nagyszámu szuboticei kereskedő jelentette be a részvételét. A jelentkezések nagy számából meg lehet állapítani, hogy ez a kirakatverseny sikerült vállalkozása lesz a szuboticei kereskedőknek. Azok a kereskedők, akik az augusztus 23-iki kirakatversenyen részt vesznek, a kirakataikat felirással

fogják megjelölni. A kirakatversenyt bíráló bizottság augusztus 23-ikán este nyolc óra után fogja a kirakatokat megtekinteni és ugyanakkor fog dönteni arról, hogy kinek adja az arany-, ezüst- és bronzérmeket, valamint kit fog díszoklevéllel kitüntetni.

Minthogy a kiállításon rendkívül sok külföldi érdeklődő látogatására számíthatnak, gondoskodás történt arról, hogy a vizum elnyerésének megkönnyítésén kívül a külföldiek jelentkezését is egyszerűsítsék. Azoknak az idegen állampolgároknak, akik a szuboticei nagyvásár és kiállítás tartama alatt a szuboticei vásár igazolványaival jönnek Szuboticeára, nem kell a rendőrségen jelentkezniük, hanem a kiállítás lakásirodájára veszi át az utleveleket, amelyeket az érkezés utáni napon láttamozva visszaadnak.

A Radics-párt

szervezkedik a szuboticei kerületben is

A helyi pártszervezet tisztújító közgyűlése

A Radics-párt szuboticei szervezete vasárnap délután tartotta meg tisztújító közgyűlését Matkovics Toma szuboticei földbirtokos Vukovicseva-uccai lakásán körülbelül kétszáz tag jelenlétében. A közgyűlés foglalkozott az új politikai helyzettel és elhatározta, hogy a szervezet működését kiterjeszti az egész szuboticei választókerületre.

Ezután megejtették a tisztújítást. A közgyűlés elnöké Matkovics Toma földbirtokost, alelnökké Mácskovics Kázmér földművest, titkárrá Toly Iván joghallgatót, pénztárossá Bacics Antal vasuti tisztviselőt választotta. Ezenkívül tizenöt tagú választmányt és egy husz tagból álló szervező bizottságot választottak. A szervező bizottság, amelynek az lesz a feladata, hogy a szuboticei kerületben megszervezze a Radics-párt helyi szervezetét, a legrövidebb időn belül megkezdje működését.

A pártszervezet a közgyűlésről üdvözlő táviratot küldött dr. Krajacs Iván kereskedelmi miniszternek, aki a szuboticei kiállítás megnyitására részt fog venni és ez alkalommal tárgyalásokat is fog folytatni a Radics-párt helyi szervezetének vezetőivel.

A multszázadbeli költő

Irtá: Krudy Gyula

B. A. — nevezik csak röviden így költőnk, mert ő maga sem merészelte bővebben kiírni nevét versei alá, mióta egy ostoba tréfa miatt (csak egy ötförintosot rajzolt le luxból, mint akkoriban mondták), darab időt a budai Fortunában töltött — a börtönbüntetés után nem maradhatott Pesten. Lóra ült, amely lovat Erzsébet királyné kegyelméből mustáltak ki számára egy kaszárnyából és egy tarisznya verseskönyvet vetett vállára, hogy beutazza vele Magyarországnak aztarészét, ahol senki sem tudhatott a balul sikerült tréfáról. Az Alföldnek Nyírség nevű területét választotta, mert emlékeztetőül úgy tudta, hogy itt már jól ment dolga ama másik királynő Mária Terézia pártfogójának Bessenyei urnak is. Három napi lovaglás után a bujdosó költő csakugyan elérkezett ördögbe-pokolba, mint akkoriban Gubát nevezték.

*

Csakhamar a dolyfösen pipázó házigaarda előtt állott, akinek arca nagyon hasonlított ahhoz a kiszívott törökfőhöz, amely taltékpálára volt faragva. A végrehajtók fogadtatásához szokott tekintete megengyhült, amikor megtudta, hogy magyar költő áll előtte... Prinyinek hívták őt is, mint annyi embert ezen a vidéken.

— Két hónapja, hogy meghalt a »lenyvelünk«, akit még az apámól kaptam örökbe. A kertházban kénevelmese el-lakhatik a költő ur.

Prinyi Pál ezután nem sokat beszélt, mert a szóval nagyon takarékosan bánt; leginkább csak a fejével, kezével szokott intogetni. Ha egy újat emelte fel, azt jelentette, hogy a hajdu egy kupa bort hozzon fel a pincéből, ha két újat mu-

tatta, ez ugyanannyi kupa bort jelentett...

*

A ház urnöje már évek óta karosszékben ült és olyan jókedve volt, mint a halálárattélnak, akin addig nem hajthaták végre a büntetést, amíg nevetni tud...

— Végre egy eleven költő! — kiáltott fel az urnö. — A »lenyvelünk«, aki eddig mulattatóm volt: telefonította a szobámat, végül már krakogni merészelt. Igaz, hogy csak a sarokban.

B. A. megkérdezte, hogy miért ül nap-hosszat szobájában az uriaszony, Julis. — mert így hívták —, olyan vidáman kacagott, mintha a világ legmulatságosabb dolgáról beszélné:

— Boldog farsangunk volt három esztendő előtt, akkor jött haza Szekerczey bácsi az emigrációból. Egy szán-uton megfáztam és azóta nem tudok a lábamra állani... De beszélünk inkább a maga dolgáról. Vajon miféle szél hajtotta hozzánk?

A karosszékben ülő nőnek olyan szép huncutkás az arca, mint valami kis koboldnak, amelyet darab időre rabba ejtettek... Fatai volt, mint egy bálkirálynő. A. B. úgy érezte, hogy legalább is annyi ideig üldözték a kedves uriaszony mellett, mint azért az asszonyságrért állt, akinek arcképét az ötförintosra rajzolták.

— Én a királyné miatt bujdosom... — kezdte B. A. nagyot sóhajtva, mint a költők szokták, amikor hazugságaikba belekezdnek.

B. A. elődása szerint Erzsébet királyné érdeklődött versei iránt, amely verseket Ferenczy Ida udvarhölgy útján juttatott el a királyné kezéhez. Erzsébet megtudta azt, hogy a költő ártatlanul börtönben sitylődik, mire nyomban párancsot adott, hogy a költőt cseszék

szabadon...

— Nem maradhattam Pesten, mert a rossz nyelvek már úgyis azt beszélték, hogy a királyné érdeklődése szokatlan, meglehetően féltékeny, pedig esküszöm, hogy csak verseimnek köszönhetően kiszabadulófomat. De ki tudná, mit gondol magában Ferenc József? Hátha megharagszik rám... Ezért legjobbnak véltem darab időre otthagyni a fővárost, arra kérem, hogy ez kettőnk titka maradjon.

B. A. többször hátrasimitotta haját be-zédközben; nagy sórényve volt.

Julis egy kis plajbászt tartott a szája szélén (amely plajbászra azért volt szüksége, hogy mogorva férfiével levelezzen), ragyogó, nevetős, fekete szemét a levegőbe emelte és elgondolkodott a hallottakon.

— Én nem hiszem, amit maga beszélt, — mondta csendesen, melegen, suttogva, mintha nem nagyon akarná megsérteni a költőt.

B. A. erre dolmányja zsebébe nyúlt és elővette azt az irást, amit minden kiszabadult rabnak adnak a börtönökben.

— Még most sem hiszi?

— Nem, — felelt Julis, összehajtogatva az irást. — Mert én mióta így üldözték karosszékemben: nagyon megtanultam ismerni az embereket.

B. A. ezután néhány napig nem szólt börtönbüntetés történetéről, habár minden nap meglátogatta a szobájában mutatkozó asszonyságot, amikor Prinyi Pál szobából kicsejt a pipacsutora és ő maga elbóbiskolt a kupa feleit. Az asszonyska mindig egyformán vidáman volt, amint hogy a madárka is boldognak látszik kalitkájában. B. A. e határtalan jókedv látára: bátorságot vett magának, hogy legújabb költeményeit bemutassa, amelyeket már itt irt az udvarában az »éj csendjében«. Kis verset irt borionó hajduról, a pecces-vezető szolgáról, a dipás kocsisról.

Sőt Pirinyi Pál ur se maradt ki a meg-verselendők közül.

— Látom, hogy maga hűséges hoz-zám —, mondá egy napon Julis karosszékében. — Igyekszem meghálálni a hűségét. Én kivettem az elejtett szavai-ból, hogy maga miért jött erre a kör-vékre. Verseskönyveit akarja eladni, nemde?

— Az én verseimet nem érti senki, — mormogta bosszusan a költő.

— Hát csak akarom mondani, — folytatta Julis homlokára huzott szemöldök-kei. — hogy nem is fontos az, hogy az ön verseit megértsek, ellenben önnek a legfontosabb az, hogy verseskönyveit el-adja.

B. A. csak a bizonyos megerőltetéssel biccentett fejevel.

Julis nevetett, mert gyermeki lélek lakott benne.

— Hát csak azt akarom mondani, hogy bár három esztendeje karosszékben ülök, azért még mindig kapom a meghívókat erre a bálra, amarra a név-napra, mert az emberek jók és nem akariák éreztetni velem, hogy a beteg-ségem miatt elfelejtettek volna... éppen úgy hívogatnak ide meg amoda, mint akkoriban, mikor én voltam a vár-megye első táncosnöje. Estétől reggelig jártam egyhuzamban, talán éppen azért kell most annyit pihennem...

— Majd megyőzővel.

— Igen, de addig... kárbevész a nek meghívás a bálakra, a névnapokra... Itt is van mindiárt egy — cigánypostás hozta. — bál lesz Bujiban, farsang utó-lán az ottani Nenneti Casinóban. Nem membe helyettem táncolni Bujiba? Talán a könyveit ott eladhatná a bálou?

A bujdosó költő kezét csókolt a cso-ltos asszonynak.

— Elmegyek és estétől-reggelig tánc-lok maga helyett, drága tekintetes asz-zonynom.

KISEBBSÉGI ÉLET

●●●

A csehszlovák agrárreformból, ahol csak lehet, mindenütt kizárják a kisebbségi földnélkülieket. Legutóbb a Nyitra-bessenyői község határában levő káptalani birtokot parcellázta föl a pozsonyi agrárbizottság. A birtokból, amely hatszáz kataszteri holdat tesz ki, a bessenyői magyarok és németek csak 150 holdat kaptak, a föld nagyrészt: 300 holdat az ujlóti szlovák domovinároknak osztották el, míg a hátralévő 130 holdat meghagyta a bizottság maradékirtoknak. Az igazságtalan és sérelmes agrárreform miatt nagy az elkeseredés a bessenyői földigénylők között, akik elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek Prágába, amely kért fogja a birtok újbóli parcellázását.

*

Az erdélyi magyar pártnak Bratiannékkal kötött megegyezését nagy örömmel regisztrálják a bukaresti lapok. A *Vitrol* meglepéssel konstatálja, hogy a kisebbségek végre belátják a liberális párttal való együttműködés előnyeit. A Lupta hasonló lelkesedéssel üdvözlö az Erdélyi Gazdasági Egyesületnek, mint az erdélyi magyar párt megbízottjának paktumát a liberálisokkal és megjegyzi, hogy a mezőgazdasági kamarai választások hozták meg Bratiannéék kisebbségi politikájával első és igaz sikerét. A nagyjelentőségű választási paktumról a kalotaszegi magyarság vezére, Koós Károly is elmondta véleményét egyik kolozsvári reggeli lap hasábjain. A feltűnést keltő cikkében a kalotaszegi vezér a következőket írja: »Ha már most a magyar párt, bár közvetve, de nyíltan a liberális választási listán való részvételre hívja fel a magyarságot, ebből joggal következtethetünk arra, hogy a magyarság politikai vezetősége szakított eddigi mereven elzárkózó politikájával, viszont a kormány részéről kapott valamit határozott biztatást, a közeledésnek, a megértésnek valami komoly és félremagyarázhatatlan jelét, mely őt e kétségkívül elhatározó, eddigi álláspontjával teljesen ellenkező lépés megtételére bírta. Ha ez az indoka a magyar pártvezetőség elhatározásának, — amiben nincsen jogunk kételkedni, — akkor csak örömmel üdvözölhetjük mi, akik eleitől fogva a megtörténtekben való megnyugvást, román néptestvéreinkkel való megértést, a kormányhatalommal való becsületes megegyezés akarását hirdettük és annak a lehetőségében hittünk is.«

*

Kivándorlási statisztikát tett közzé a prágai szociálpolitikai minisztérium. A statisztika szerint a kivándorlási kedv lényegesen erősödik Csehszlovákiában. 1924-ben 54.373 ember hagyta el a köztársaság területét, ebből csak Szlovénziára 62 százalékos, számszerűen 35.202 személy esik. A köztársaság egyéb részeiről már kevesebben indultak el a tengerentúlra: Ruszinszkból 2493-an, Morvaországból 5218, Sziléziából 787, Csehországból 10.673. A statisztika nemzetiség szerint így osztja fel a kivándorlókat: 33.614 szlovák, 10.000 cseh, 4525 német, 3089 magyar, 2180 orosz, 851 zsidó és 85 lengyel. A valóságban azonban jóval több magyar hagyta el az országot, akiket önkényesen, sokszor a nevük után, mint szlovákokat tartották számon a kivándorlási hivatalok.

*

A bukaresti Adeverul szerint az erdélyi magyar párt Julián Péter belügyminiszeri biztos és tizenegy társa ellen büntető följelentést tett a dési szenátorválasztás alkalmával elkövetett törvénytelenések miatt. Julián Péter ellen, mint ismeretes, azt a vádat emelte a magyar párt, hogy két nappal a választások előtt megváltoztatta a szavazólapok színét és ezért a magyar választók azt hitték, hogy a sárka cédulákkal a magyar jelöltre. Gyárfásra

szavaznak. Julián Péter ezenkívül távirati uton intézkedett: az urnákat csak két nappal a választások után nyissák ki, hogy ezzel alkalmat és időt adjon a liberális kortéseknek a szavazócédulák kicserélésére.

*

A szalontai magyar gimnázium soráról az utóbbi napokban riasztó hírek terjedtek el Erdélyben. A bizonytalan

eredetű hírek szerint *Angheliescu* elhatározta, hogy bezárja a gimnáziumot, amely állítólag nem tartotta be azokat az instrukciókat, amelyeket az inspektorátus megadott neki még a tanév elején. A hír azonban szerencsére nem bizonyult valósnak: a kolozsvári tanfelügyelő maga jelentette ki, hogy szó sincs a szalontai gimnázium bezárásáról, amely különben is 1928-ban már teljesen az állam tulajdonába megy át.

Pasics-Benes-Masaryk titkos tanácskozása Karlsbadban

Nagy Balkán-szövetségről tárgyaltak?

Prágából jelentik: Karlsbadban fontos politikai tanácskozás volt *Pasics* miniszterelnök és *Benes* külügyminiszter között. A konferencián elejétől végig jelen volt *Masaryk* köztársasági elnök is, aki részt vett a tanácskozáson.

A *Bohemia* közli, hogy politikai körökben elterjedt híresztelések szerint a karlsbadi tanácskozáson egy nagy Balkán-szövetség létesíté-

séről tárgyaltak, amelynek kezdeményezése Görögországból indult ki, de amelyet *Benes* nem tart sürgősnek. Mindenesetre feltűnő, hogy a karlsbadi konferenciáról egy részen sem adtak ki hivatalos jelentést.

A *Bohemia* közlését egyelőre fenntartással kell fogadni, mert az még egyik oldalról sem nyert megerősítést.

A magyar kormány biztosította a magyarországi kisebbségek iskolázási jogait

Elkészült a kisebbségi iskolák tanterve

Budapestről jelentik: A magyar közoktatásügyi minisztérium új tantervet dolgozott ki a kisebbségi iskolák számára, amely *meszemenően biztosítja a magyarországi nemzetiségek kulturális jogait és az anyanyelv használatát.*

Az új tantervről szóló rendelet, amely már megjelent a hivatalos lapban is, három kategóriába sorozza a kisebbségi iskolákat. Az első kategóriában, amelybe főleg nemzetiségi elemi iskolák tartoznak, a tanítás teljesen a kisebbségi nyelven történik, a magyar nyelvet csak upán heti hat órában fogják tanítani. A második, ugynevezett egyes csoportban a tanítási nyelv megoszlik a kisebbségi és az állam nyelv között: az elemi ismeretek,

természettudomány, rajz és gazdasági tanulmányok a kisebbség nyelvén, a földrajz, a történelem és a torna magyarul, a mértan és az ének pedig, ahol éppen szükséges, mindkét nyelven tanítandó. A harmadik kategóriában, ahova a nem tiszta nemzetiségi iskolákat sorolják, a tanítás magyar nyelven folyik, a kisebbségi nyelvet heti hat órában kell tanítani.

A rendelet, amely végrehajtja a békeszerződésben a kisebbségek javára megkövetelt intézkedéseket, szigorú szabályokat tartalmaz a magyar és a kisebbségi elő nyelv tanítására nézve és a direkt módszert írja elő, amelyet direkt módszer szerint tesz kötelezővé.

A Painlevé-kormány végórái

A francia szocialista pártkongresszus a kartell-politika ellen

Párisból jelentik: A szocialisták országos pártgyűlése nem volt nagyon látogatott, alig kétszáz delegátus jelent meg. A napirend első tárgya a *gyarmati politika* volt s ennek megvitatása közben *Tunisz, Algír és Marokkó kiküldöttjei a ben-szülött lakosságra is ki akarták terjeszteni a politikai szabadságot, követelték a szakszervezeti mozgalom fejlesztését a gyarmatokon s erre vonatkozólag határozati javaslatot nyújtottak be.*

Presseman volt a kartellpolitika kérdésének előadója. Azt fejtegette, hogy a kormány-kartell kezdettől fogva beteg volt, mert *felvette kebelébe a radikálisokat, akik mindig szocialista ellenes magatartást követtek.*

— A *Painlevé*-kormány — folytatta — már összeállításánál fogva *holtan született*, de a szocialista-párt nem szakított vele mingyárt s így történt, hogy *Painlevé marokkói beszédét is le kellett nyelnie.* Ez aztán odavezetett hogy *ma már daldalt ül a reakció és megteszül Caillaux személyében.* Ha koncentrációs kormány váltaná fel *Painlevé*-t, akkor azt a szocialista-párt a legelősebben támadná, ha ellenben

ujabb baloldali kabinet következne — mondotta a szónok — akkor ma még válaszolhatnánk arra a kérdésre, hogy a szocialista-párt vállalkozhatik-e támogatására. A *francia szocialista párt órája még nem ütött, hogy miként Ausztriában és Belgiumban kormányra kerüljön. Faure, a szocialista-párt főtitkára, élesen támadta a Painlevé-kabinetet és ellenezte, hogy a szocialisták belépjenek a kormányba.*

Leon Blum a parlament munkájáról számolt be és arra a következtetésre jutott, hogy a támogatási politika, amelyben a szocialista-párt a *Herriot*-kormányt részesítette, *nincs helyén a Painlevé-kabinet irányában.*

A pártgyűlés második napja *határozathozatal nélkül végződött.* Bizottságot küldtek ki, amelynek feladata, hogy határozati javaslatot terjesszen a *marseillei nemzetközi kongresszus* elé. Kétségtelen, hogy a többség amellet lesz, hogy *meg kell szüntetni a kartell-politikat.* Fellelemreméltó volt, hogy *Leon Blum minden erejével igyekezett a pártszakadást megakadályozni* és az ő békülékenysége a párt kebelében rokonszenvvel találkozott.

A bolgár kormány

kártérítést adott a meggyilkolt Redzsepovics családjának

Elintéződött a jugoszláv-bolgár diplomáciai affér

Emlékeztet még az a diplomáciai affér, amely a szófai *Sveti-Nedelja* székesegyházban történt merénylet után egy jugoszláv állampolgár meggyilkolása miatt az SHS. királyság és Bulgária közt keletkezett. A merénylet után megindult nyomozás során ugyanis Szófiában letartóztatták *Redzsepovics* Redzsep jugoszláv állampolgárt, akit azután a börtönben halálra kínoztak.

A beogradi kormány annak idején elégtételt és kártérítést követelt Bulgáriától *Redzsepovics* haláláért, majd amikor az ügy elintézése Szófiában sokáig húzódott, represszáliákat léptettek életbe, elsősorban olyan módon, hogy a bolgár alativálók számára megtagadták az SHS. királyságba való beutazásra jogosító vizumot. Miután azonban a bolgár kormány megállapította a szófai hatóságoknak a gyilkosságért való felelősségét, hajlandónak mutatkozott a jugoszláv követelés teljesítésére és kártérítés fizetésére. Mint Beogradból jelentik, hétfőn megtörtént az ügy elintézése, amennyiben a szófai kormány kétszáz ezer levét utalt át a beogradi kormánynak, hogy azt *Redzsepovics* családjának kártérítésként fizessék.

Belső harc

a szombori radikális pártban

Közvetett választással fogják megalakítani az új vezetőséget

Szomborból jelentik: A szombori radikális-pártban szeptember 6-ra, illetőleg 11-re tüzték ki az új vezetőség megválasztását. Az új választásokat a radikális-párt beogradi országos főbizottsága rendelte el a párt két frakciójának hosszas küzdelme és sikertelen egyezkedési kísérlete után.

Ez év februárjában a szombori radikális-párt új vezetőséget választott, melynek elnöke *Rácics Szima* dr. szombori orvos lett. A választásokat egy nagyobb frakció megpeticionálta azzal, hogy a választások nem a párt-statumok betartásával történtek és nem a többség akaratát fejezik ki. A radikális-pártnak statumai ugyanis közvetlen és közvetett választási módszerről intézkednek s abban van, hogy a helyi radikális-pártok szokásos négyéves tisztújítása alkalmával egy központi bizottságot választanak, mely közgyűlést hív össze és ezen a közgyűlésen az előzőleg közmegegyezés által összeállított lista alapján megválasztják a vezetőséget. Ez történt Szomborban is a februári radikális-párti választásokon. Így került be *Rácics Szima* dr. elnöknek, kit a szombori radikálisok ugynevezett fiatal gárdája vall vezérének. *Rácicsék* ezt a választási módszert helyesebbnek találják.

A másik választási módszer a 35. paragrafus szerint előírt közvetett választás. E szerint mindazokban a városokban, ahol 10.000 főnyi lakoságnál több van, a párt egyes kerületei három-három tagot küldenek a központi bizottságba és ez a központi bizottság választja meg azután az új vezetőséget. Szombornak több lakója van tízezerél és így a párt-szabályok betartásával csak a köz-

vetett választási módszert lehet alkalmazni és erre való hivatkozással követelték a februári választások megsemmisítését. A petíció következtében a két frakció között kielesedtek az ellentétek. Szomborban ma mindkét frakciónak heti lapja van, Ráicsék a *Szomborska Recs* hasábjain fejtették ki álláspontjukat, míg a *Szomborski Glasnik* a Ráicsék megválasztását megpeticionáló frakció híveit támogatja. Petrovics Milivoj kerületi főispán kezdetül a két frakció közötti ellentétek kiegyenlítésén dolgozott és neki köszönhető nagyrészt, hogy a paragrafusok körüli vitában a szombori radikális-párt teljesen megőrizte az egységét és a pártfegyelmet nem lazult meg kifelé.

A szombori radikális-párt házi perparvarának vet most véget az országos főbizottság döntése, mely új választásokat rendel el Petrovics Milenkó híveinek petíciója alapján. Az egyes kerületek szeptember 6-án választják meg delegáltjaikat, akikből aztán megalakul a központi bizottság, mely szeptember 11-én választ új vezetőséget.

Mindkét frakció erősen készül a szeptemberi választásokra, hogy saját listáját vigye győzelemre. Emellett azonban a szombori radikális-pártban még mindig igen erős áramlat van, mely a két frakció között kompromisszumot kíván létrehozni. Az új vezetőség megválasztásáig bizottság fogja vezetni a szombori radikális-párt ügyeit, mert a mostani vezetőség a főbizottság döntése alapján elvesztette mandátumait.

Wolff Károly Ostendében nem ébredő

A budapesti kurzus-párt vezére letagadta politikai hitvallását a magyar főváros belga hitelezői előtt

Az ökor Bécsben is ökor, ellenben az ébredő — ugylátszik — csak Budapesten ébredő és példái Ostendében már nem. A belgiumi fürdőhelyen csaknem két teljes héten keresztül folytak Budapest főváros képviselői és a főváros belga hitelezői között kölcsöntárgyalások, amelyek eredménnyel is végződtek. A tárgyalások során a magyar főváros megbízottai — akik között demokraták, szocialisták és a kurzuspártok képviselői szerepeltek — kénytelenek voltak tapasztalni, hogy a *külföldi hitelezők magatartását milyen károsan befolyásolta az ugynevezett kurzuspolitika*, amelynek természetéről a belga pénzemberek a legalaposabban voltak tájékozva. A hangulat olyan volt, hogy amikor egyik belga bankár megkérdezte Wolff Károlytól, a fővárosi kurzus-párt vezérével, hogy *ébredő-e?* — az *ébredő* szót magyarul és hibátlanul ejtve ki — az ismert ébredő-vezér jónak látta politikai hitvallását kereken letagadni és kijelenteni:

— Nem vagyok ébredő!
A főbbi magyar kiküldött megrökönyödve hallotta Wolff Károly kijelentését, de — hogy a magyar bizottság egyetértésének megzavarásával a fontos gazdasági tárgyalásokat meg ne zavarják — nem *odafordult* meg, csupán dr. Bedő Mór ügyvéd, a demokrata-párt egyik kiküldöttje jegyezte meg:

— Mindenesetre olyan *ébredő-jéle*.
Wolff Károly még ezt a megállapítást sem válalta és ismételtén megcáfolta azt, hogy ő ébredő. Ellenben amikor a belga pénzemberek az iránt érdeklődtek, hogy a Wolff-párt képviseli-e a többséget a bu-

dapesti városházán, Wolff habozás nélkül *igennel felelt*. Ezt azután a demokrata és szociáldemokrata kiküldöttek nem voltak hajlandók szó nélkül tűrni és a *belga bankdrek előtt fogadást kötöttek Wolffal arra, hogy a főváros közgyűlésén a leg-*

Beniczky Ödönt nem helyezik szabadlábra

A vádtanács további fogvatartása mellett döntött

Budapestről jelentik: A letartóztatásban levő Beniczky Ödön volt belügyminiszter ügyében — mint ismeretes — a vádtanács legutóbb a további fogvatartást rendelte el. A védők ezután az eredetileg felszámolt százmillió korona óvadékot háromszázmillióra emelték fel és újból kérték a vádtanáctól Beniczky szabadlábrahelyezését. A védelem hivatkozott arra, hogy Beniczky egészségügyi állapota a fogságban megromlott, amint azt dr. Minnich Ödön törvényszéki orvos is megállapította. A minisztertanács — mint jelentették — szombaton foglalkozott az ügyvel és *nem emelt kifogást Beniczky szabadlábrahelyezése ellen*. Ennek alapján az igazságügyminiszter utasította az ügyészséget arra,

közelebbi döntő szavazásnál a demokratikus blokk kapja meg a majoritást. Wolff kötelezte magát arra, hogy ha veszít, akkor a fogadás összegét *zsidó telekezeti célokra fogja szeretetadományképpen fordítani*.

hogy ne ellenezze a szabadlábra helyezés iránti kérelmet.

Ezekután egész bizonyosra vették politikai körökben, hogy a volt belügyminiszter néhány napon belül szabadlábra kerül. Annál nagyobb feltűnést kelt a vádtanács döntése. A Törek-tanács hétfőn délben foglalkozott a védők beadványával és úgy döntött, hogy *Beniczky Ödönt nem helyezi szabadlábra*, mert a felszámolt magasabb óvadékot sem tartja elegendőnek arra, hogy szabadlábra helyezés esetén ne kelljen tartani Beniczky szökésétől.

A volt magyar belügyminiszter most már valószínűleg vizsgálati fogságban fogja bevárni ügyének főtárgyalását, amit a törvényszék szeptember 2-ára tűzött ki.

Ámor és a Róth-bank

Üzleti körlevélben keres vajdasági feleséget egyik budapesti magánbank főnöke — Férjhez adják az ügyvezető-igazgatót

Azok a nagyobb vajdasági pénzintézetek, amelyek a budapesti Róth-bankkal üzleti összeköttetésben állanak, különös körlevelet kaptak néhány nappal ezelőtt: egy gépirásos, kétdoldalal levelet és két fényképet. Az egyik kép aláírása ez volt: *»Róth József bankár, Budapest, a Róth Bank alapítója.«* A másik fénykép alatt állott: *»A külföldön általában bevált szokásnak hódolva mutatjuk be eképpen olvasóinknak bankunk ügyvezető igazgatóját: Róth Rózsika kasszonyt.«* A képekhez a következő üzleti körlevél szolgált magyarazatul:

Róth Bank Budapest
Vilmos császár-ut 45.

Igen tisztelt Uram!

Mint a Róth Bank alapítója s vezetője, a Róth Bank régi üzletbarátjával szemben nem tekinthetem magamat idegennek s ha most személy szerint írok Önnek, ki üzleti leveleinket ide s tova 2 évtizede gyakrabban olvashatta, nem érzem magamat hivatalos vendégnek.

Kezembe adja a tollat éppen az a körülmény, hogy negyedévszázadon keresztül minden gondolatom és energiám a világon szétszórt magyarság s itthoni hozzátartozók anyagi helyzetének megjavítása és pénzügyi gyarapodása kötötte le. Lekezesedésem legnemesebb hevével és akaratom teljes odaadásával állván fél emberöltőn keresztül ezen ideális cél szolgálatában, ma, amikor visszatekintek 25 évi szakadatlan, lelkiismeretes munkásságra, elfogódott szívvel állapítom meg, hogy *Házam a külföldön élő sok-sok ezer magyar honfitársam bizalmának letéteményesévé vált és ezenfelül üzletem az ország határain túl is teljes pénzügyi függetlenséget és anyagi önállóságot vivott ki magának.*

Elérkezvén azon időponthoz, amidőn a munka öröme és annak legszebb eredményel egymagában ki nem elégíthetnek, megpróbálom *külföldi üzletbarátaim és honfitársaim köréből megfelelő életársat keresni*, egyben hugomat, ki ugyyszólván diákkorától oda-

adó s teljes értékű munkatársam, *külföldi honfitársaim körébe kívánom térjhez adni.*

Házasságom, illetve hugom férjhezmenetele által leginkább a külföldön szétszórtan élő magyarsággal megtalált *kellemes harmóniát* kívánom mélyíteni és szorosabbá tenni és legfőbb vágyam teljesülnie, ha a magam részére a külföldön élő honfitársaim között találhatnék oly feltétlenül intelligens, lelki, művelt urat, kit részben az itthoni előkelő pozíció, melyet nőmnek nyújtani módomban áll, de főképpen személyem a Magyarországon való letelepedésre bírna.

Régi kellemes összeköttetésünkre való tekintettel fordulok családi ügyemben a legtisztább intenciókkal és a legnagyobb bizalommal Önhöz. Illo tisztelettel megkérem, legyen kegyes törekvéseimben támogatni és az ottani magyarság köréből elsősorban hugom részére egy, a gyakorlati pályán mozgó és neki Magyarország határain túl is gondtalan életmódot biztosító iparos, vagy kereskedő férjre vonatkozó szives indítványát, valamint társadalmi állásomhoz illo külföldi magyar hajadonra, vagy uriaszszonyra vonatkozó szives proppozícióját hozzám melőbb eljuttatni.

Külföldi honfitársaimtól befutott és üzleti arhivomban ereklyeként őrzött sok-sok ezer levélből *szerénytelenség nélkül* megállapíthatom, hogy a külföldi magyarság bizalmát bőségesen megszoigáltam és bizonyos vagyok benne, hogy *szdmomra a külföldi magyarság még rendkívüli örömeiket tartogat*. Az erkölcsi támogatásért, melyet ez alkalommal hugom és személyem iránt Öntől kérek, talán nem áll módomban egyhamar megszoigálnom, de lelkemben minden jószág hálás visszhangot kelt és legyen róla meggyőződve nemes barátom, hogy igyekszni fogok szívből jövő forró köszönetemet, ha alkalom nyílik rá, megfelelő tettekkel és szolgálatokkal is támogatni.

Bizakodó tisztelettel
Róth József.

A Róth-bank ezt a különös üzleti körlevelet romániai és csehszlovákiai üzletfeleinek is megküldte. Az ungvári ügyészség a körlevél néhány kitételét — irreferencia tartalmának taláta és indítványt tett annak elközbására, amit az ungvári törvényszék el is rendelt. A bankok házassuló ifjai közt egyébként a szép kilátásokkal kecsegtető üzleti körlevél érhető izgalmat keltett.

CIRKUSZ

Népjólét

A népjólét leghatalmasabb irányítója a palota tágas termében fogadta munkatársunkat. Helyet foglaltunk a süpedő börfotelekben és csevegni kezdtünk, miközben a libériás inas nesztelen léptekkel szolgált fel a konyakot és az egyiptomi cigarettát. A teremben tündökölt a jólét, exellenciájáról tündökölt a jólét, a libériás inas szintén tündökölt. Aki így tud vigyázni a saját jólétére, — gondoltam magamban, — bizonyára örökös a népjólét felett is. És nem csalódtam. Kérdéseimre exellenciája a legkielégítőbb választ adta. Először a középosztály nyomoráról diskuráltunk.

— Ebben az ügyben, — felelt elgondolkozva, — már jelentős lépéssel közeledünk az ideális állapot felé. Városunkban nemrégén még csak négy zálogház volt, ma már tizenöt van. Jól tudjuk, hogy a művelt középosztály rá van utalva a zálogházra, viszont igen kényelmetlen körülményeket gyalogolni, míg egy zálogház akad. Mi, hogy megkönnyébbítsük a középosztály helyzetét, egyre több zálogházat alapítottunk. Az ideális állapot, — mely remélhetőleg pár éven belül bekövetkezik, — az lesz, hogy minden házban található egy zálogházat, miáltal ki-ki a saját házában kényelmesen intézheti anyagi ügyeit.

— Az anyagi ügyek így rendben lennének, most már talán a lakáskérdésről méltóztassék valamit mondani.

— Van itt lakáskérdés? Ugy-e nincs. Mintahogy nincs lakás se. De azért minden ember lakik az országban. Mutasson nekem egy embert, aki nem lakik. És itt térek rá a fűtőanyag kérdésre. Azt hiszem, hogy nem kell magyaráznom, hogy mennyire melegebb van az olyan szobában, ahol heten alszanak, mint az olyan hálóteremben, amely csak egy ember hajlékát szolgál. Különbén a hidegre nem panaszkodhatnak az emberek. Büszkén mondhatom, ebben az országban ön nem találkozik egyetlen didergő emberrel se. Nemcsak nálam van meleg, de az utcán is, ahol a szegény emberek korzóznak.

Felhozott az uccáról egy hőmérőt, amely valóban 27 fokot mutatott.

— No lássa, pedig árnyékban volt. További népjóléti terveiről így informált:

— A munkanélkülieket különösképen támogatni óhajtom. Nagy olvasótermet rendezek be számukra, ahol olvasgathatnak pár évtizedig, míg állást kapnak.

— A kórházi viszonyokról mondjon valamit exellenciás uram.

— Miután tudom, hogy polgártársaim közül senki sem akar szívesen kórházban feküdni (megszavaztattam ezirányban a népet), a kórházakat, mint céltalan intézményt eltörlöm.

— Helyes. És a halandóság csökkenése?

— Igen figyelemreméltó újítást találtam ki az öngyilkosok részére. Miután azt tapasztaltam, hogy télen a hideg víz miatt az öngyilkosoknak valósággal lelki probléma beugrani a hideg vízbe, a folyóvizet melegíteni fogjuk.

Büszkén tette hozzá:
— Nálunk nemcsak élni kellemes, de meghalni is.

Baleset vagy gyilkosság?

Titokzatos holttest a kulai országuton

Cservenkáról jelentik: Rejtélyes bűntény foglalkoztatja a cservenkai csendőrséget. A kulai országuton a járókelők egy férfi holttestére akadtak, távolabb pedig egy gazdátlan parasztszekér állott, amely faládákkal volt megrakva. A járókelők értesítésére a csendőrség nyomban kiszállt a helyszínre, hogy a nyomozást megindítsa és ekkor megállapították, hogy az országut porában Mayer Károly harmincnégyéves cservenkai tojáskereskedő holtteste hever.

Az első pillanatban az volt a feltevés, hogy szerencsétlenség történt, a körülmények azonban csakhamar arra a meggyőződésre vezettek, hogy Mayer Károly tojáskereskedőt meggyilkolták. A helyszíni nyomozás alkalmával megállapították, hogy a holttest, amelynek a fejére és a lábára egy-egy láda nehezített, körülbelül négy méternyire feküdt a kocsitól, ami kizárja azt a feltevést, hogy a leguruló ládák löktek volna le a kocsiról és ütötték volna agyon Mayert. A holttesten a kabátot és a mellényt kigombozva találták, a nyakon pedig fojtogatás nyomai láthatók. Minden valószínűség szerint Mayer rablógyilkosság áldozata és a holttesten talált ládákat a gyilkosok helyezték oda, hogy ezáltal véletlen szerencsétlenség látszatát keltsék. A csendőrség széleskörű nyomozást indított a titokzatos bűntény felderítésére.

TINTA

Francia földmives

Itt lakom egy kéteemeletes házban. Szőlőtőkék, gyümölcsfák veszik körül, meg egy konykakert, mely ebédünket szolgáltatja. De a kert beteg. A venyigék leveleit rozsdá marja, a törzsek ágait hernyó pusztítja, ennél fogva a család aggódó szeretettel ápolja a kertet, folyton kénezi-gyomlálja, lábujjhegyen járkal, mint a lázas beteg körül és sópánkodva beszél róla. Reggelente megkérdezem tőlem, hogy a kert, én viszont megkérdezem tőlük, hogy aludt a kert. Udvariasságunk tehát kölcsönös.

Öregapó, monsieur Joseph Devaux a földet turja. Nekünk a franciákról elnagyolt fogalmunk van. Ha említik nevüket, többnyire egy montremartrei kabarédalt hallunk, vagy egy szalont látunk. Ez az aggastyán hetvenegyes, de alig görnyedt, haja szőke, csak bajuszában csillámlik egy-egy zuzmarás szál, kék szemében nyugalom tündökl. Én szabadidőm javát az ő társaságában töltöm.

Mit tud az öregur? Sokat, de nem azt, amit mi. Ismeri a betűt s ha fölteszi orra nyergére a pápaszemet, tud sillabizálni, a betűvetéshez azonban nem ért. Hallott Victor Hugo-ról, meg Corneille-ről, Racine-ről. Egy sort se olvasott tőlük. Párisban nem járt. Huszonkét éves korában készült fölmenni egy cimborájával, aki megbetegedett, így a kirándulás abba maradt. Színházba sem jutott el, soha.

Csodálatos azonban, hogy mennyire érzi a földet, eget, hegyet, az Alpeket, melyeknek havas ormái ebben a meleg nyárban is ide fehérlenek. Bemutat a virágoknak, növényeknek, a kakukfünek és zsályának, melyből a zöld teát főzik az oldalnyílalás ellen, a búkszakálnak, melyet salátá alakban találunk asztalomon, az eperparéjnak, melyből tejföllel főzeléket

készítenek, ezeknek a régi ismerőseimnek, kiket már ismertem névről, könyvekből s most megemelintem előttük kalapomat. Órák hosszat beszél egyetlen tárgyról egyszerűen, elemésen. Tudom-e, hogy a fa hánca észak felé mindig vastagabb s a kéreg az eleven iránytű? Tudom-e, hogy a sáfránytól nevetőgörcsöt kap az ember? Tudom-e, hogy a spanyol paraszt nem nyázza meg a cigarettá papírját, hanem két uja között tartja, összesodorintva, mindaddig, míg el nem szívja? Tudom-e, hogy a mókushus a legjobb csemege? Mig históriáit adja elő formásan, józanul, mindig ügyelve a szerkezetre, a kajáság egy csipetnyi fűszerével ize-

sítve mondókáját. Maupassant-ra gondolok, aztán a mi parasztunkra, ki a sziv humorával aranyozza szavait és úgy bölcselkedik, mint Mikszáth. Mennyire különbözik egymástól ez a két fajta. Az egyik cseveg, a másik mesél. Az egyik szellemes, csupa rend és értelem, a másik szemléldő, csupa kedély és humor.

Ha a lugasban irok, a jávorfa alatt, odatelepszik mellém, sörrel kínál, melybe édes limonádét önt, hogy ne legyen keserű. Aztán elkerget sétálni. Nem szabad az embernek agyondolgozni magát. Szeme szögletében kedves gunnyal jegyzi meg, hogy a sok sohasem elég . . .

Kosztolányi Dezső.

Ujabb vasuti katasztrófa Franciaországban

Kisiklott a milanói gyorsvonat

Párisból jelentik: A köln-brüsszel-párisi expresszvonat Saint-Denisben összeütközött a Lilleből jövő expresszvonattal. Hat ember életét veszítette, harmincnyolcan megsbesültek, közülük négyen súlyosan.

A lillei gyorsvonatnak 22 óra 16 perckor kellett volna Párisba érkeznie és 16 perc késése volt. Creil állomás után kellett kereszteznie a köln-brüsszel-párisi gyorsvonatot, amely menetrend szerint 22 óra 52 perckor érkezik Párisba. Saint Denis állomás elhagyása után látta a lillei gyorsvonat vezetője, hogy a szemafor tilosra áll, tehát a vonal nem szabad és azonnal megállt. Néhány perc múlva lassan elindult s ekkor történt, hogy a kölni gyorsvonat hátulról jövet teljes sebességgel nekirohant. Egy perccel később ugyanazon a sínpáron közeledett egy másik személyvonat és

bizonyosan nekirohant volna a két összeütközött gyorsvonatnak, ha egy váltóór az utolsó pillanatban meg nem őrizte lélekjelenlétét és ezt a vonatot más sínpárra nem vezeti. A kölni és a lillei gyorsvonatok mozdonyvezetőit letartóztatták.

A vasuti katasztrófák nagy izgatottságban tartják a francia közvéleményt és a sajtó erőlyes intézkedéseket és szigorú büntetést követel.

Milanói jelentés szerint Monza közelében vasárnap délután a Chiassóból Milánó felé robogó 304. számú gyorsvonat hibás váltóállítást következtében beletűtött a Molteno felől jövő gyorsvonatba. A moltenói gyorsvonat három utolsó kocsija darabokra tört. A romok alól eddig 23 sebesültet ástak ki, akik közül 6 utas sebei halálosak. Több utas könnyebb sérüléseket szenvedett.

Fegyházra ítélték két szentai gabonakereskedőt

Pollák Zoltán és Pollák Fülöp családi pere

Szentáról jelentik: A szubotici törvényszék hétfőn tárgyalta Szentán Pollák Zoltán és Pollák Fülöp szentai gabonakereskedő bűnperét, akiket csalás, lopás és közokirathamítás miatt helyezett vád alá az ügyészség. A tanácsnak, melyben Pylvovics István törvényszéki elnök elnökölt, Cárvevics Vlaho és Diamant Ernő dr. törvényszéki bírák voltak a tagjai, míg a közvédat Gjenero Márkó dr. államügyész képviselte. A védelmet Ludaics Milos dr. ügyvéd látta el.

A vádirat szerint Pollák Zoltán és Pollák Fülöp lopást követtek el, mert 1924 december 12-én Kovács Albert szentai malomtulajdonos távollétében — tudta és beleegyezése nélkül — elvitettek malmából huszonegy mázsa lisztet, amiről tudták, hogy nem Kovács Albert, hanem öröltető gazdák tulajdona.

A második vádpont szerint 1924 december 13-án, ugyancsak Kovács Albert tudta és beleegyezése nélkül a szentai vasutállomásról behozattak 190 métermáza lisztet, amely a malomtulajdonos nevére érkezett. Pollák Zoltán és Fülöp a lisztet később eladták, a pénzt pedig saját céljaikra fordították.

A harmadik vád az, hogy december 13-án felajánlották Kovács Albertnek, hogy szereznek neki 250.000 dinár kölcsönt és átvettek tőle egy kitöltetlen váltóürlapot. Kovács abban állapodott meg a kereskedőkkel, hogy a váltót csak abban az esetben töltik ki, ha a pénzt Kovács Albert már megkapta. Pollák Zoltán és Fülöp nem is kerestek kölcsönt Kovács részére, a váltót azonban kitöltötték 125.000 dinárra és ezt az összeget betábláztatták a malomtulajdonos ingatlanaira. Ezzel csalást követtek el.

A vádirat negyedik pontja ugyan csak

a kölcsönszerzéssel elkövetett csalással foglalkozik. Pollák Zoltán és Fülöp ugyanis a 125.000 dinárt Kovács Albert tudta nélkül tábláztatták be annak ingatlanaira, holott ehhez szükséges lett volna a malomtulajdonos engedélye.

A terjedelmes vádirat ismertetése után megkezdődött a szabadlábban levő két vádlott kihallgatása.

Pollák Zoltán kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek az ellene emelt vádak egyikében sem. Vallomása szerint nem állott üzleti összeköttetésben a Kovács Albert-féle malommal és az üzleteket bátyja, Fülöp intézte és ő mindenben annak az utasítására szerinte járt el.

Pollák Fülöp az elnök kérdésére szintén kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Bűncselekményt — mondotta — egyáltalában nem követett el, üzlettársa volt Kovácsnak és mint ilyennek szabad rendelkezése volt az áruk fölött. A 125.000 dináros ügy szerinte tisztán hitelezési ügy, amely különböző üzleti elszámolásból eredt és nem minősíthető csalásnak.

A vádlottak kihallgatása után kezdetét vette a bizonyítási eljárás.

Kovács Albert, mint tanu. adatokat sorolt fel annak bizonyítására, hogy a vádak mind igazak. Utána kihallgatta a bíróság tanuként Sik Béla és dr. Boschán Samu ügyvédek. Boros Pált, Milcevic Milánt és Lács Ivánt, akik az egyes üzleteket ismertetik. A tanukihallgatások déli egy óráig tartottak, amikor Pavlovics István elnök szünetet rendelt el.

A délutáni tárgyaláson Kovács Albert anyagát hallgatták ki tanuként.

A bizonyítási eljárás befejezése után a sértett képviselőiben Aradszki Iván dr. ügyvéd előterjesztette a sértett kárigényeit. Gjenero Márkó dr. ügyész vádbeszédében elmondta, hogy a főtár-

gyaláson elhangzott és eskü alatt tett vallomások által igazolva látta a vádat és kérte mindkét vádlótira a bűnösség kimondását. Ludaics Milos dr. védő kifejtette, hogy itt sem lopásról, sem csalásról, sem pedig közokirathamításról nem lehet szó, hanem tisztán üzleti elszámolásokról. Védencei felmentését kérte. A bíróság hosszas tanácskozás után hirdette ki az ítéletet, mely szerint a vádlottakat család büntetésben mondotta ki bűnösnek és egyenként 2—2 évi fegyházra ítélte. A lopás és közokirathamítás vádjára alól a bíróság a vádlottakat felmentette. Az ügyész súlyosbírtásért, a védő a bűnösség kimondása miatt felebbezett.

A száz éves Matica

Az ünneprendező bizottság ülése — A királyi párt s a külföldi irodalmi egyesületeket is meghívják — A Matica díszes almanachot és albumot ad ki

A Matica Srpska a jövő év tavaszán ünnepeli meg fennállásának századik évfordulóját. Ez a legrégebbi délszláv irodalmi társulat nagyszabású ünnepségekre készül, amelyre a királyi párt, a beograd akadémiát, a jugoszláv kulturegyesületeket, irodalmi társulatokat, a külföldi akadémiákat és irodalmi testületeket is meg fogják hívni.

Az ünnepség előkészítésére kiküldött rendezőbizottság vasárnap tartott ülésén állapította meg széles keretekben az ünnepély lefolyásának módozatait, amelyeknek részleteit csak később fogják megállapítani. A rendezőbizottság már most megállapodott abban, hogy az ünnepség alkalmából díszes almanachban megírja a Matica Srpska százéves történetét.

A Matica megalapításától 1826—1864-ig terjedő idő történetét dr. Ivics Alexa, a subotici jogakadémia tanára, 1864—1926-ig terjedő idő történetét pedig Baugdzsics Mirkó novisadi főgimnáziumi tanár fogja megírni.

A harminc éves Almanach a legnevezebb szerb íróktól fog a Maticára vonatkozó közleményeket tartalmazni.

Vrhovac Radivoj, a Matica Srpska elnöke „A Matica és a nyelvtudomány” címmel fog egy értekezést írni, dr. Radojsics Nikola ljubljana egyetemi tanár „A Matica és a történetírás”, Stajcs Vása novisadi főgimnáziumi tanár „A Matica és az irodalom és a népoktatás fejlődése”, dr. Jovanovics Batut Milán beograd orvosegyetemi tanár „A Matica és a Népegészség”, dr. Petrovics Milán novisadi főgimnáziumi tanár „A Matica és a klasszicizmus”, dr. Koszics Mirkó egyetemi tanár, a novisadi kereskedelmi és iparkamara főtákkára „A Matica és a szociális és gazdasági problémák”, dr. Petrovics Milán és Banica Szvetisláv novisadi főgimnáziumi tanár „A Matica és a külföldi szépirodalom”, dr. Hadzsi Jován ljubljana egyetemi tanár „A Matica és a természettudomány”, Csorics Kamenko okleveles gazdasz, az agrárszövetség főtákkára „A Matica és a mezőgazdasági kultúra”, dr. Kirilovics Mita, a skopljei bölcsészeti fakulás főkönyvtárosa „A Matica és a filozófia”, Rajkovics Dusan novisadi pénzügyigazgatósági inspektor „A Matica alapítványai”, Lotics Ljubomir ny. tanfelügyelő „A Matica és jötevői”, Maletin Márkó, a Matica Srpska főtákkára „A Matica századik évfordulóján”, dr. Szuboticski Kamenko, a Matica könyvtárosa „A Matica könyvtára” című cikkeivel fognak az Almanach szerkesztésében résztvenni.

A Matica az Almanachon kívül díszes Albumot is fog kiadni, amelyben dr. Petrovics Veljko, a közoktatásügyi minisztérium művészeti osztályának főnöke összeállítja a vajdasági képzőművészetet képekben, míg a szobrászat fejlődéséről Kassin Milán, a közoktatásügyi minisztérium művészeti osztályának inspektora fog képes beszámolókat írni. Ilymódon ugy az Almanach, mint az Album értékes dokumentumai lesznek a vajdasági szerb kulturának.

Filmburleszk

Először csak egy nagy kerék látszik, amely gurul. Aztán kibontakozik a kocsi első teste, majd lassu ünnepélyességgel kiderül, hogy ez a villamos. Vasárnap van a városban, az utcán karonfogva sétáló párok és a rollók le vannak huzva kivétel nélkül, hogy a kereskedősegedek is szívesen üljenek a moziban.

Ez volt az előjáték. Most jön a tulajdonképpeni első szín: villamosmegálló. Ki van írva egy táblán: »ez a villamosmegálló.« Arra megy egy kövér elégedett ember és fenhagyon olvassa: (kisebítő szöveg): »ez a villamosmegálló.«

— Nagyszerű! Kimegyek Pálcsra fürödni!

(Kép): Tömeg nő a megállónál. Dupla kocsi jönnek. A kövér ur így szól magában ravaszul: (felirat): — Ha bolond lennék tolnék ilyen rumliba. Mindenki az első kocsi rohanja meg — és hagyja futni az első villamost. Ugyanekkor hirtelen kék szikrák pattannak ki a fejből, mint a morze jelek és látni, ahogy átviratozza gondolatát a többi koponyákba. Mindenki meggyűl a szemé, mint a villamoslámpák. Öntetlen ragyognak az arcok. Az első kocsi tehát mellőzve lesz és az sértődötten rohog tovább. Jön a második. Mikor meglátja a sok embert, meghökösödik, akár a csikó és vissza akar szaladni. A kalauz egy szakajtó kukoricával csalogatja, majd pályvát dobna a nyakába és erőszakkal a megállóhoz vontatják. Kövér ur fel van háborodva. (felirat): Mit ugrrál, hiszen megfizettük!

És gögösen belerug a villamosba. A villamos visszarugja. Roham. Kövér ur légtornász mutatványai agyontaposott gyerekek, véres keblű családanyák és egyéb attrakciók. Aztán egy banális szimbólum: heringes doboz, amely lassan átalakul villamossá.

Második szín a kocsi helseje. Jön a kalauz. (felirat): — Tessék jegyet váltani! Nagy bugyellárosok és sok apró pénz. Kövér ur fejé szikrázni kezd, amint egy rádió apparátus, aztán ki mondja a viccet: (felirat): — Nekem már van jegyem! És letolja a harisnyáját és a bal lábán kőereszi az anyajegyet. Örült röhgés támad. Mindenki prüszköl, látni erős nagyításban, ahogy egymást össze-vissza prüszkölnek az emberek. Egy csinos özvegy a balsarokban ezt mondja: (felirat) — Szellemes ember. Egy vöröshajú kislány: (felirat) — Pti, de ronda.

A 13-as számú villamos, amely a fülött hegyezi egy modernbb ceruzahegyezővel, fájdalmas grimasszal ezt mondja: (felirat) — Nem lehet eligazodni a nőkn.

És látni egy fiatal, jóképű nő villamoskocsit, amint visszantassítja az előtte térdepelő 13-as kocsit. Keret: egy nagy, égő piros szív.

Két diáklány diskurál. Rövid szoknya és formás térdok. Egy szemüveges ur gusztálja őket és aljas gondolatai így alakul képpé: két finom kalács lesz a térdükből, amit a szemüveges mohón megrabál. Még a morzsákat is felhabozolja.

Az egyik kislány dicsőkedve: (felirat) — Tizenkötven kérték fel táncolni a ballon és köztük három hosszunadrágos fiú volt!

A másik (felirat fehér betűkkel): — Hogy neked kicsoda sikered vannak!

Ezt a feliratot keresztben átújí egy zöld botús szöveg, úgy mint a felülnyomasztó bélyegeket: úgy éljen a te fejed!

És ennivalóan mosolyognak. Mintha felakarnák fahú egymást.

Harmadik szín a pótkocsi perronja. Egy anya karján két üvöltő kétételes csecsemővel versenyt üvölt: (felirat) — Kalauz! Micsoda dísznőség! Le akarok szállni és tovább visznék! Állíts meg azonnal a kocsit.

A csecsemők feje szikrázni kezdnek és a zöld szikrák ezt táviratozzák: (felirat): dídít! Mama te egy smucig nő vagy!

A kalauz keresi a fityüdjét. Nem találja. Ekkor rózsaszínű fény dereng a fejében: korcsma, citeraszó, tamburás lányok és ahogy utána kap az egyiknek,

a fityüdjét beleszúrja a nagybögőbe. Kalauz legyint (felirat): krach.

Odafordul egy utashoz (felirat): — Van önnek fityüdjö? Utas szótlan ki fordítja a tenyerét. Senkinek sincs fityüdjö az egész pótkocsiban. Végül egy csibész ajándékozik (felirat): — Öt dinárért fityüdjök magának.

Kalauz boldogan beleszip (felirat): — Megkapod, csak rajta! A csibész olyan arcot vág, amely azt mondja: engem nem lehet lóvá tenni és így szól: (felirat) — Kiguberálm előbb a pénzt!

A kalauz körülnéz, de az anya haját tépve bömböl, mint egy kopláló oroszán és a csecsemők haldokolnak, tehát leszűntolja a pénzt, csupa egykoronásában. A gyerek utána számolja, majd jól elrejtja az ingében. Aztán két újat a szájaába dugva, mint a pásztorok, nagyot fütytyent kétszer.

A villamosvezető az első kocsiában rémisztően káromkodik (felirat): ... azt

hiszi a paraszta, engem becsap!

Es nem áll meg. Anya emélti elapadnak. A pótkocsi feldűlt darázsra. A kalauz úgy áll aztán, mint aki az utolsó itéletet várja. Nép skalpolásra feni a bicikliját. Aztán a kalauz fejében illa fény (felirat): A becsületem!

Neki ugrik a korlátok és a száguldo kocsi fölött, küllökön, tengelyeken, ütöközön, hason, ülve, állva, halva, élve átcsuszlik az első kocsiha. Ez ötperces izgalom. Utasok tapsolnak. Aztán a kocsi megáll és a kalauz udvariasan kinyitja Anya és a csecsemők előtt az ajtót. Anya nyájas mosollyal (felirat): Köszönöm, most már tovább megyek a strandig.

Es pusztít dob a kalauznak. Mindenki örül, csak a kétételes csecsemők zugolódnak és ezt gondolják hangosan (felirat): Micsoda bolond egy cirksz ez a világ!

(t. l.)

A szombori terménytőzsde-fronton megkötötték a békét

Megegyeztek a gazdák és a kereskedők — Lemond a tőzsde igazgatósága — A kereskedők nyolc, a gazdák hét helyet kapnak az igazgatóságban

Somborból jelentik: A szombori terménytőzsde engedélyezése után — mint ismeretes — kemény küzdelem indult meg a gazdák és a kereskedők között a hegemoniáért. Az engedélyt a tőzsde létesítésére tudvalevően a *Bácsmegegyi Gazdasági Egyesület* kapta a kormánytól és ezen az alapon a gazdák tartották igényt a tőzsde irányítására. Megválasztották a tőzsde igazgatóságát, amelyben kizárólag gazdák szerepeltek, ami a szombori kereskedőket arra bírta rá, hogy az alapítás munkálataitól távol tartsák magukat. A kereskedőknek az volt az álláspontjuk, hogy hozzáértésük nélkül és érdekeltségük nélkül fogva elsősorban őket illeti meg a majoritás ugy az igazgatóságban, mint a tőzsdebizottságban annál is inkább, mert véleményük szerint csak így biztosítható, hogy a szombori tőzsde hivatásának minden tekintetben megfelelhessen és ne a termelők egyoldalú érdekei irányítsák annak működését. Ezek miatt az ellentétek miatt készt mendeddíg a szombori tőzsde megalapítása, míg most kölesdnös engedékenységgel folytán létrejött a megegyezés a Bácsmegegyi Gazdasági Egyesület és a kereskedők között.

A Bácsmegegyi Gazdasági Egyesület vasárnap ülést tartott a tőzsde ügyében, amelyen az egyesület által kiküldött bizottság beszámolt a kereskedőkkel folytatott tárgyalásokról és közölte a kereskedők által megállapított feltételeket az együttműködésre vonatkozóan. A gyűlés a bizottság jelentése után úgy határozott, hogy megfelelő arányban helyet biztosít a tőzsde igazgatóságában és bíróságában a gabonakereskedőknek. E tervek szerint a kereskedők köréből nyolc, a termelők közül pedig hét tagot választanak a tőzsde igazgatóságába és a tőzsdebizottságban is többséget kapnak a kereskedők. E határozat folytán a Gazdasági Egyesület tagjai közül — kereskedők mellőzésével — a régebben megválasztott igazgatóság lemond és szeptember 6-ikán tartandó rendkívüli közgyűlésen választják meg az új igazgatóságot és a választott bíróságot.

A tőzsde elnöke a megegyezés értelmében továbbra is dr. Pálcs Emil marad.

E határozat folytán a gazdák és kereskedők közt felmerült ellentétek elsimultak és az új vezetőség megválasztása után a szombori tőzsde előreláthatóan megkezdheti működését.

Negyvenöt külföldi állampolgárt kiutasítottak Suboticáról

A belügyminisztérium nem hosszabbította meg tartózkodási engedélyeiket — A kiutasítottak csak távozásuk után kérhetik ügyük revízióját

A belügyminisztériumtól néhány nappal ezelőtt a suboticei főispánhoz rendelet érkezett, amelyben a minisztérium negyvenöt Suboticán lakó idegen állampolgártól megtagadja a tartózkodási engedély további meghosszabbítását és elrendeli, hogy az illetőket utasítsák ki az ország területéről.

A főispáni hivatal a rendeletet végrehajtás céljából továbbította a rendőrkapitánysághoz, amely a kiutasítottakat felszólította, hogy nyolc napon belül hagyják el Suboticát és az ország területét. A váratlan intézkedés nagy pánikot idézett elő a kiutasítottak között, akik közül többen évek óta Suboticán laktak, itt üzletltek, illetőleg olyan foglalkozásuk van, amely Suboticához köti őket és a kinttartás létalapjukat, existenciájukat teszi tönkre, annál is inkább, mert a rövid határidő alatt nincs módjuk ügyeiket felszámolni és új elhelyezkedést keresni.

Választó, akit kiutasítanak

A belügyminiszteri rendelet alapján kiutasítják Gunes Árpád suboticei rövidlátó-kereskedőt is, akinek esete külö-

nösen kirívó azért, mert több mint tíz év óta Suboticán lakik, cégét 1921-ben 289/1. szám alatt a törvényeséknél bejegyeztette és az ezévi választásokon jelölték a választók névjegyzékébe, aminek alapján, mint teljes joggal bíró jugoszláv állampolgár is szavazott.

Gunes a kiutasítás ellen felebbezést akart a főispáni hivatal útján a belügyminisztériumhoz felterjeszteni, azonban a főispáni hivatal a beadványt nem fogadta el, azzal az indoklással, hogy a rendelet a minisztériumtól eredt és azt a közigazgatási hatóságoknak végre kell hajtaniok.

A főispán és a főkapitány nyilatkozata

Györgyovics Dragoszláv főispán a Bácsmegegyi Napló munkatársa előtt kijelentette, hogy nem áll módjában a minisztérium kiutasítói rendeletének végrehajtását felfüggeszteni.

— Akiket sérelem ért — mondotta — azok a SHS királyság követségei útján leendő új tartózkodási helyükről jogorvoslatot kérhetnek és kérvényük kedvező elintézése után újból vissza-

térhetnek Jugoszláviába.

Horvat Cvetko dr. rendőrkapitány kijelentette a Bácsmegegyi Napló munkatársa előtt, hogy kizárólag idegen állampolgárokat — csehszlovák, osztrák és német állampolgárokat épugy, mint magyarokat — utasítottak ki, akiknek tartózkodási engedélye már lejárt és akiknek a további tartózkodásra a belügyminisztérium nem adott engedélyt.

A főkapitány kijelentette, hogy tudomása szerint senkit sem utasítottak ki, aki Magyarországra jávára optált, mert ezek a magyar kormánnyal kötött kölcsönös megállapodás alapján 1926. július 21-ikéig maradhatnak eddigi otthonukban úgy az SHS. királyságban, mint Magyarországon.

A kiutasítottak közül hétfőn hárman már eltávoztak Suboticáról, a többieknek pedig szerdáig kell elhagyniok az az ország területét.

„Isten vele Mihály” a bíróság előtt

Győrffy őrnagy-hadbíró rágalmazási pöre Pikler képviselő ellen

Budapestről jelentik: A büntetőbíróválasztás Törvénytanácsa, megszakítva nyári szabadságát, szerdán három olyan pört tárgyal, amelyek mindegyikében nemzetgyűlési képviselő a vádlott. Ezek közül a legérdekesebbnek az a pör ígérkezik, amelyet Pikler Emil képviselő ellen fölhatalmazásra hivatalból ülőzendő rágalmazás vétsége címén indítottak. Ebben az ügyben Győrffy László őrnagy-hadbíró a sértett, aki — mint emlékeztetés — az „Isten vele, Mihály” szállóigévé lett szavakkal bucsuzott az orgoványi bűnpör katonai főtárgyalásán a tanuképpen beidézték Francia-Kiss Mihálytól. A baráti bucsuzkodás miatt akkoriban az őrnagy-hadbírót el is helyezték Budapestről a parlamentben Pikler Emil tette szavá a különös incidenst. Pikler fölszólalását nem hagyta válasz nélkül az őrnagy-hadbíró, aki így nyilatkozott az újságírók előtt: »Pikler Emil képviselő a mentelmi jog biztos fedezékéből köpköd felém.«

Pikler egy lap hasábjain válaszolt Győrffynek s többek között így nyilatkozott:

»Lemondok a mentelmi jog adta előnyömről és egy szociáldemokrata népgyűlésen leszögeztem már, hogy Győrffy hadbíró egy többszörös gyilkossal, Francia-Kiss Mihállyal szolidaritást vállalt és öt becsületes embernek jelentette ki, aki a barátságára méltó. Sehol a világon nem szokásos, hogy a tárgyalást vezető bíró egy tanától hasonló módon bucsuzzék el és iránta érzett rokonszenvét ily föttűnden felelje ki.

Győrffy őrnagy-hadbíró provokáltatta Pikler képviselőt, aki azonban, mint szociáldemokrata, a lovagias elégtételt megtagadta. Erre a honvédelmi miniszter felhatalmazást adott az ügyészségnek, hogy Pikler ellen hivatalból ülőzendő rágalmazás vétsége címén indítsák meg a büntügyi eljárást.

A szerdai főtárgyaláson Pikler Emil állításának bizonyítására Csáky Károly gróf honvédelmi miniszternek a Győrffy-ügyben elmondott parlamenti beszédére jog hivatkozni és kérni fogja a beszéd feloivasását.

BUTOROKAT

lefizetbare elad 6768

"ATLAS" d. d. Novisad, Šumadijska u. 10 (Maltseva ul.)

Jómegejelés

elárusító

állandó alkalmazásra felvétetik.

Spitzer szörme-áruház

Subotica, Sokolska ulica 6520

HIREK

Péter hajóján

Inog, vergődik minden kortárs,
nagy baj van: megőrült a Tenger!
Piszkos vizet tornyoló táncot,
holdtáncot örvénylenek
s vért rejtnek a hullámrincok,
vagy jéghegyekből gyászmenet
vonná, mint vad haldios kenger...

Inog, vergődik minden ember!
Nincs csönd-sziget, nincsen szálló parti!
Fényes hajók, eszmék, rakottan
jutottak itt s kis túljók...
Rózsákért uszták a habokban
gyönyör-halászó gyöngyhajók
— Most romok... Átkozzák a rétegyt...

Uj csónakok új s régi mákonyt
kínálnak, hogy domba veszne
a megcsömörült, ingó ember...
A spirítizmus, opium
hába: megőrült a Tenger!
Inog kathedra, podium
s az új árbóca faji eszme.

Csah egy hajó uszik szilárdan:
kormányán ül az öreg Péter...
Már majd ezerkilencszáz éve
kormányoz, kipróbált halász...
Amerre megy, a jéghegy széle
elolvad, szellő dudorász
S dől harmatoz az égi éther...

A kormányradnál virraszt Péter
s éjjel-nappal embert halászik...
Az égig érne, ha felállna.
Mint árvalányhaj mese-rét
széléről, olyan szakáda,
Hogy megtagadta Mesterét.
A könny szakállán most is látszik...

Voltak kik itt is ingadoztak:
Mert csak testük moradt itt árva:
szívük Noé hullójaképen
gyönyör-sziget felé repült...
Mind meglagytak az uszó jégen
s most usznak a piros kintül
székek teher halotti bárkán...

Hába örült meg a Tenger:
Péterrel már szállódon állók!
Az én szívem is ki-kiszállott
ámulni hajnal szigetét...
De megbékélni égi Renddel
nagy hitem visszakergetett:
kortárs vagyok s szállódon állók!

Most látom csak: Péter hajóján
minden hajók zászlói lengnek:
Állam, Fajtság, Egyenlőség...
— De Egyakóban akkor lesznek
a nyájak, ha majd korunk hőstét
kítűzik: Krisztus-vérrel festett
Bibor zászlót teher keresztieit!
S így vonulunk a végtelennek.

Mécs László

— Szerdán ülészik a népszövetségi delegáció. Beogradból jelentik: A népszövetségi jugoszláv delegáció tagjai nem mint eredetileg tervezték kedden, hanem szerdán tartják meg ülésüket Beogradban. Az ülés programjáról Nincsiés külügyminiszter hétfőn este hosszabb megbeszélést tartott Markovics Jovan külügyi államtitkárral, az újságírók kérdésére azonban nem volt hajlandó nyilatkozni az értekezlet előkészített tárgysorozatáról.

— Besszarábiában elfogtak egy repülőgépes orosz kémét. Bukarestből jelentik: A besszarábiai sziguraniciának sikerült letartóztatni egy Leiba Hindis nevű egyént, akiről megállapította a vizsgálat, hogy már hosszabb idő óta repülőgépen híreket vitt Oroszországba és onnan híreket hozott Romániába. A vizsgálat tovább folyik, mivel valószínű, hogy Leiba Hindisnek bűntársai is vannak.

— Negyeddinár állami hozzájárulás az Újságró Egyesület nyugdíj-alapjához. Beogradból jelentik: A költségvetési tizenkettőedik a közoktatásügyi tárca keretében évi huszonöt ezer dinár állami segínyt biztosítanak a Jugoszláv Újságírók Egyesületének nyugdíjalapja javára. Vukicsevics Velja közoktatásügyi miniszter hétfőn az újságíró-egyesület vezetősége előtt kijelentette, hogy gondoskodni fog arról, hogy ezt az összeget még az idén évi kétszázötvenezer dinárra emeljék fel. Ezzel kapcsolatban szóba került, hogy a költségvetésben régebben megállapított huszonöt ezer dinárt a közoktatásügyi minisztérium eddig még nem fizette ki és amikor azt az egyesület az első alkalommal fel akarta venni, kiderült, hogy Pribicsevics közoktatásügyi miniszter utasítására ezt az összeget más célra fordították. Vukicsevics közoktatásügyi miniszter most elrendelte, hogy ezt a mászást most a költségvetési törvény intézkedésének megfelelően helyrehozzák.

— Csehszlovákiában kizártak ötvenezer textil munkást. Prágából jelentik: A minduntalan megújuló bérharcok következtében a textilgyárosok szövetsége elhatározta, hogy az összes textil munkásokat kizárja. A kizárás ötvenezer munkást érint.

— Az orvos tragédiája. Noviszadról jelentik: Tomasics Fran dr. vrdniki bányafőorvos egy tifuszbetegét kezelte, a kft kigyógyított, míg maga tifuszban megbetegedett és meghalt. Anyja, felesége és két gyermeke gyászolja.

— A meggyanusított lakásbíró-ság. Noviszadról jelentik: Az ügyészség a szerb büntetőtörvénykönyv 104. paragrafusa alapján vádat emelt Karakásevics Millivoj, a noviszadi építésügyi igazgatóság főkönyvelője ellen, aki a lakásbíró-ság döntése ellen benyújtott felebbezésében meggyanusította a lakásbíró-ság tagjait.

— Szeptember 2-án nyílik meg a Népszövetség közgyűlése. Genéből jelentik: A Népszövetség közgyűlése szeptember 2-án nyílik meg és tárgysorozatán a mossuli jelentés, Ausztria és Magyarország szanálása s a kisebbségi kérdés, ennek keretében az erdélyi és bánáti telepések panasza szerepel. A közgyűlésre meghívták valamennyi érdekelt államot.

— Lezuhant turista. Bernből jelentik: Holzer Walter buszéves berni turista gypárszedés közben a Schafberg-ről lezuhant. Beszállították a frutigeni kórházba, de a vérvesztés következtében meghalt.

— Egy szegedi vasuti főtisztviselő holttestét fogták ki Starakanizsán a Tiszából. Starakanizsáról jelentik: Szabados György starakanizsai rendőr szombaton hajnalban egy idősebb férfi holttestét fogta ki a Tiszából. Nyomban jelentést tett a rendőrségen, ahol Dimitrijevic rendőrfőkapitány megindította a nyomozást a holttest személyazonosságának megállapítására. Időközben Eliás szegedi kapitány a szrpszki-kereszturi vámfőnök útján arról értesítette a tiszamenti község hatóságait, hogy Lábas Endre nyugalmazott vasuti főfelügyelő Szegeden a Tiszába fullt. Minthogy a hullá személyleírása egyezik az Eliás kapitánytól szerzett adatokkal, megállapították, hogy az Lábas Endre holtteste.

— Elhalasztották az adai tűzoltónapot. Adáról jelentik: A vasárnapra tervezett tűzoltónapot közbejött akadályok miatt bizonytalan időre elhalasztották.

— A noviszadi újságíró szekció közgyűlése. A noviszadi újságíró szekció augusztus 30-án délelőtt 10 órakor a városháza közgyűlési termében közgyűlést tart, amelyre ezúton hívja meg a szekció noviszadi és szubotcai tagjait.

— A noviszadi Srnao új hatálya. Noviszadról jelentik: Szombaton jelent meg a radikális-párti Srnao noviszadi hivatalos lapjának, a *Servna Srbijana* (Észak-Szerbia) első száma. A nacionalista szervezet lapja vezércikkében megállapítja, hogy a néhány évvel ezelőtt Noviszadon alakult Srnao felelősen elemek tolokodtak be. A lap ezek ellen harcot hirdet.

— Halál a síneken. Noviszadról jelentik: A cservenka téglagyári állomás főnöke Pavlovics Sztevan, régóta rossz viszonyban volt a feleségével. Szombaton reggel az asszony a szombori vonat elé vetette magát, amely lementette a fejét és a karját. A borzalmas öngyilkosság óta a férj eltűnt. A nyomozás megindult.

— Belratkozások a tengerészeti gépészeti iskolába. Noviszadról jelentik: A Jadranska Strazsa vajdasági vezetősége közhírré teszi, hogy a gjenovicsi (Cattaról-öböl) tengerészeti gépészeti iskolába október 10-éig lehet belratkozni. Bővebb felvilágosításokat a Jadranska Strazsa vajdasági vezetősége ad Noviszadon, kerületi törvényszék.

— Három fegyenc szökött meg Lepogláváról. Noviszadról jelentik: A lepoglávai fegyintézetből három fegyenc szökött meg. Az egyik: Szávic Lázár lacsaraki (szerémségi) kocsis, aki gyilkosság miatt tizenöt évi fegyházra van elítélve, mert Badanac Dusan lacsaraki gazdalkodót megölte. A szökevény fegyenc Lacsarakon bujdosik. A másik szökevényt Lagjevac Svetozárnak hívják, szintén lacsaraki és Szávic Lázárral együtt szökött meg. Lagjevac a községi előjáróság kérdésére, hogy miként került haza szülőfalujába, azt felelte, hogy már letöltötte büntetését, amit a lacsaraki előjáróság elhit nekik. A harmadik szökevény Kockár Lázár szintén lacsaraki és gyilkosságért husz évre van ítéltve és ezidőszent az üldözö csendőrök elől a lacsaraki szőlőkben bujkál. A három szökött fegyenc kézrekerítésére széleskörű nyomozás folyik.

— A kettészakadt Radics-párt harca. a Szerémségben. Noviszadról jelentik: Petrovaradinban, Radicsék erős fészében a horvát parasztpárt kettészakadt és külön listákkal vesznek részt a jövő vasárnapi képviselőtestületi választásokon. A kormánypárti listán Grigicsevics Naco, a disszidens listán Romics Mate nyugalmazott százados a listavezető. A disszidens-listával szavaz a horvát Zajednica is.

— Letartóztatott zsebmetsző. A szubotcai vasútállomás harmadosztrálya vartórnében egy detektív észrevette, hogy több gyanus külső ember kártyázik. Igazoltatta a kártyázókat és minthogy az egyik nem tudta magát kellőképpen igazolni, előállították a rendőrségre. Kihallgatása alkalmával Plukovic István mondotta magát, azonban csakhamar kiderült, hogy Kristóf Dragan romániai illetőségű veszedelmes zsebtolvajjal és hamiskártyással azonos. A rendőrség Plukovic-Kristóft letartóztatta és megindította ellene a nyomozást.

— A forradalom fosztogatója. Noviszadról jelentik: A háborút követő forradalmi napok alatt Bacskogradiste lakosságát állandó rettegésben tartotta egy banda, amelynek élén Koszovác Veszelin földmunkás állott, aki több ismeretlen katonát maga mellé véve a község valamennyi vagyonosabb polgárának házába betört és előreszegzett fegyverekkel pénzt és értéktárgyakat követelt tőlük. A noviszadi törvényszék 3 évi fegyházra ítélte Koszovácot és az ítéletet a noviszadi felelbiteli bíróság és ezévi május 3-án legfelsőfokon a noviszadi semmitörvényszék is jóvágyta. A noviszadi ügyészség megkeresésére a bacskogradiste csendőrség letartóztatta Koszovác Veszelit és átadta a noviszadi ügyészségnek, amely hétfőn Mitrovicára szállította.

— Kedden küldik el a francia válaszfogyzókat. Párisból jelentik: A lapok beavatott helyről azt az értesítést szerezték, hogy a francia válasz a paktum kérdésében kedden megy el Berlintbe.

— Budapesti házaspár autószerencsétlensége Salzburg mellett. Salzburgból jelentik: Biró Pál magyar nemzetgyűlési képviselő fivérét Biró Leót, a Szénbányavállalatok R.-T. igazgatóját és feleségét Lendvai Lolát, a Vigszínház volt tagját vasárnap Salzburg mellett súlyos autószerencsétlenség érte. Az autó, amelyen Biró és felesége ült, felborult és mindketten súlyosan megsebesültek.

— Megdobálták a cionisták kiránduló hajóját. Bécsből jelentik: A nemzeti szocialisták vasárnap este tiltakozó gyűlést hívtak össze a cionista kongresszus ellen s elnevezték azt német nemzeti napnak. A fogadámi templom előtt elterülő nagy térségen akarták megtartani a gyűlést, a rendőrigazgatóság azonban azzal a megokolással, hogy a rendezők nem nyújtanak kellő biztosítékot a rend és a nyugalom fentartására és félt, hogy összeütközésre kerül a dolog, betiltotta a gyűlést. Ennek ellenére a német nemzetiek és a keresztényszocialisták lapjaikban és röccédulákon közhírré tették, hogy a tiltakozó gyűlést minden körülmények között megtartják. A rendőrfőnökség 6000 rendőrt állított talpra, hogy megakadályozzon minden tüntetést. A hétfői reggeli lapok azt írják, hogy Korneuburnnál tegnap este kövekkel dobálták meg azt a gőzhajót, amelyen a cionista kongresszus tagjai kirándulást tettek a Dunán és állítólag rá is löttek.

— Amerika három nagykövét cseréli ki. Newyorkból jelentik: Az Egyesült-Államok fontos diplomáciai képviselőiteiben nagy változások állnak küszöbön. Ugyilátszik, hogy Kellog az amatőr követeket hivatásos diplomatákkal akarja kicserélni. Herick párisi nagykövet távozása befejezett tény és utóda Fletcher lesz. Philipps Brüsszelből Rómába megy és Harrison lesz az új nagykövet a belga kormány mellett. Mindahárman hivatásos diplomaták.

— Eljegyzés. Goldschek Emmy V. Becskerek, Engel Béla Szubotica, jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett).

— Két halálos szerencsétlenség az égő román petróleumforrások oltásánál. Bukarestből jelentik: Az égő petróleum-szondák pusztulását semmi módon nem lehet megakadályozni és a hatóságok, — mint már közöltük — csak a tűznek a továbbterjedését akarták megakadályozni. Ebből a célból mérnökök vezetésével alagutakat fúrtak a szondák alá, hogy ezeknek felrobbantásával próbálják a veszedelmet lokalizálni. Az alagut elkészült, amikor azonban a mérnökök szálltak, hogy a robbantást előkészítsék, a felgyülemlett gáz felrobbant és két mérnököt az alagutban eltemetett. Délután Usseg német mérnök főval együtt önként jelentkezett a robbantásra, azonban a szondától harmincöt méterre őket is eltemette egy gázrobbanás. A munkások eszméletlen állapotban mentették ki őket. A szerencsétlenség miatt a hatóságok eltiltották a további mentőkísérleteket. A petróleumforrások hatszáz méter magas lánggal tovább égnek és a borzalmas tűz fénye egész Bukarestig világít.

— Eltűnt briliánsgyűrű. Noviszadról jelentik: Gerics Böske noviszadi lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy lakásáról eltűnt egy ötezer dinárt érő briliánsgyűrű. A nyomozás megindult.

— Tűz Dárdán. Szomborból jelentik: Dárda községben legett Sztekozics Dusan háza és gabonája. A szerűben levő cséplőgép, amely Radics István dárda gazda tulajdona volt, szintén a tűz martaléka lett. A vizsgálat megindult, annak kiderítésére, hogy nem öngyújtogatás esete forog-e fenn.

— **A szubotcai sakkverseny tizenegyedik fordulója.** A szubotcai országos sakkverseny tizenharmadik fordulóján függőben maradt játszmák közül Gräber nyert Sztupán ellen, a Feuer—Kulzsinszki játszma remis lett. A hétfői, tizenegyedik fordulón Tenner nyert dr. György ellen, Pavkovics—Poljakov ellen, Vidmar—Gräber ellen. Remis lett a Boschán—Markovics, dr. Singer—Feuer, Pirc—Tóth és Sztupán—Valentinesics játszma. A Todorovics—Rozsics és Csillag—Kulzsinszki pártik függőben maradtak. A verseny állása a tizenegyedik forduló után: dr. György 10, Vidmar, dr. Singer 9, Boschán, Feuer 8½, Pirc 8, Gräber 7½, Markovics 7, Kulzsinszki 6½ (1), Poljakov, Tenner 6½, Rozsics 6 (1), Valentinesics 6, Sztupán 5½, Pavkovics 4 (1). Világos: Pirc (Maribor), Sötét: Rozsics (Zagreb). 1. e4 Hs6 2. Hc3 d6 3. d4 Ff5 4. g3 Hd7 5. Fg2 Va3 6. Hf3 e6 7. 0-0 Fd7 8. Fd2 0-0 9. Hh4 Fg4 10. Vc2 e5 11. d5 Hb6 12. b3 Fh3 13. f4 F+g2 14. K+g2 e+4 15. jF+4 Hg4 16. Hf5 Hf6 17. h3 Hc5 18. F+H d+e5 19. Hc4 Vd8 20. Hh6+ Khs 21. Hxj6 gxj6 22. Bc5 Vc7 23. Bf5 e4 24. Baf1 Ba8 25. Bf14 Bf8 26. Hxss sötét feladta.

— **Painlevé a Népszövetség előtt kifejté Franciaország külpolitikáját.** Párisból jelentik: Painlevé miniszterelnök jelen lesz a Nemzetek Szövetségének megnyitó ülésén és kifejté Franciaország külpolitikáját.

— **Chaplin szivbajban megbetegedett.** Berlinből jelentik: Los Angelesből érkezett jelentés szerint Charlie Chaplin szivbajban megbetegedett. Állapota aggasztó.

— **Szerdán új tárgyalás lesz az Esküdt-pörben.** Budapestről jelentik: Szerdán újból a Törek-tanács elé kerül Esküdt Lajos és társainak bünpöre. Amikor ugyanis a büntetőtörvényszék meghozta ítéletét ebben a bonyolult bünpörben és Esküdtet ötvenzendi fegyházra ítélte, Tömöri Angéla büntetését pedig az elszünetelt vizsgálattal kitöltöttnek vette, Tömöri Angéla vonatkozóan egy vádpontban elfelejtett ítéletet hozni. Ez úgy eshetett meg, hogy a nevezetes bünpörben közel száz vádpont szerepelt. A kifelejtett vádpont a dr. Kenedy György-féle szállításokra vonatkozott és ezt a hiányt most az ítéletében észrevették és az összes iratokat visszakiérték a törvényszékhez. A Kenedy György-féle ügyben is megvesztegetésre irányuló büntető büntetésesség címén emelt vádat Tömöri Angéla ellen az ügyészség. A tárgyaláson szereplő szerepelt az ilyen vád Tömöri ellen és ezek aföl a bíróság fölmentette. Így a szerdára kitűzött fióktárgyalás előreláthatóan gyors lefolyású lesz és fölmentő ítélettel fog végződni. Tanuként csak Esküdt Lajost fogják kihallgatni.

— **Két fiatal budapesti leány titokzatos eltűnése.** Budapestről jelentik: Serestér Ilona 19 éves varroleány Mária Valéria-telep 26. szám alatti lakásáról e hó 14-én barátnőjével, Pataki Lilivel együtt eltávozott azzal, hogy mindketten fürdeni mennek. A leányok azonban a fürdésről már nem tértek haza és azóta sem látta őket senki. A rendőrség a két titokzatos eltűnés ügyében megindította a nyomozást.

— **Vasuti szerencsétlenség Stájerországban.** Bécsből jelentik: Marcin St. Lorenzenből jelentik, hogy a bécsi D-vonat szombaton éjjel után beleszaladt az állomáson vesztelő tehervonatba. A szövetségi vasutak igazgatóságának jelentése szerint a szerencsétlenséget a D-vonat vezetőjének figyelmetlensége okozta, aki nem vette észre az álló vonat hátsó lámpását. Több utas megsebesült. Bécsben az a hír terjedt el, hogy dr. Zimmermann népszövetségi főbiztos is a vonaton volt és megsérült. A vonattal tényleg utazott egy dr. Zimmermann, de nem a főbiztos.

— **Franciaország békét kötött a druzokkal.** Londonból jelentik: A Daily Mail jelenti Jeruzsálemből, hogy Franciaország hír szerint békét kötött a druzokkal. A pontos békefeltételek még nem ismeretesek. A békefeltételek pontozatai között állítólag nagyszámú pénzbírság kivételére szerepel. Az a hír is elterjedt, hogy bizonyos személyek politikai amnesztiában részesülnek.

— **Véres harc orosz és román határőrök között.** Bukarestből jelentik: Vasárnap éjszaka Atachi besszarabiai községnél orosz katonák két csónakban át akartak evezni a Dnyeszteren román területre. A román határőrök kézigránátokkal akarták az átkelést megakadályozni, amire az oroszok puskatűzzel feleltek. A román katonaság erre gépfegyvereket használt. Az orosz katonák közül nyolcan sebesülve a vízbe fulladtak, a többiek pedig visszamenültek orosz területre.

— **A Pécsi Dalárda nyerte meg a soproni dalosverseny királydíját.** Sopronból jelentik: Vasárnap este hirdették ki a Magyar Dalos Szövetség nagy ünnepeinek és országos érdeklődés közben lezajlott országos dalosversenyének eredményét. Ez a huszadik verseny volt, amelyen részt vett az ország valamennyi neves dalárdája, ezernél több dalossal. A dalárdák vetélkedésének eredményét diszközgyűlés keretében hirdette ki a bírálóbizottság, amelynek ítélete szerint a Ferenc József által 1912-ben adományozott örökös vándordíjat, a királydíjat a Pécsi Dalárda nyerte el. A második és harmadik díjat a Szegedi Dalárda és az Egri Dalkör nyerte meg.

— **Liautey tábornagy Vichy fürdőben kurázik.** Párisból jelentik: Az Eclair jelentése szerint Liautey tábornagy a kormányal egyetértésben Vichy fürdőben kuráját az elkerülhetetlenül szükséges időre fogja korlátozni.

— **Betiltották a bécsi fajvédők cionistaellenes tüntetését.** Bécsből jelentik: A német fajvédő-egyesületek szövetségének hétfőn a cionista kongresszus ellen való tiltakozásul a fogadalmi templom előtt Szabadságtérre egybehívott népgyűlést és az ezzel kapcsolatban tervezett tüntető felvonulást a rendőrigazgatóság, a közbiztonság és az általános nyugalom követelményeinek megfelelően, nem engedélyezte.

— **Félholtra vert gyümölcsfalvát.** Szomborból jelentik: Szombaton délután három katoná beállított a Gyompár-féle szállásra, amelyet Jozics Péter bérel. A katonák a kert gyümölcsfáit dezmálták éppen, amikor Jozics észrevette és felszólította őket, hogy hagyják el a szállást. A katonák vonakodtak eleget tenni a felszólításnak, mire Jozics a kezében levő doronggal úgy fejbevágtá Hadzsi Bajram katonát, hogy az súlyos sérüléseket szenvedett. Jozicsot letartóztatták, a súlyosan sérült katonát pedig be szállították a szombori kórházba.

— **A Tiszába fullt egy matróz.** Noviszadról jelentik: Nagy Pál, a Titelen horgonyzó Erna hajó matróza a Tiszába fullt. Holttestét néhány órával később kifogták.

— **Öngyilkosság.** Úrge János harminchétféves cserepező a műtrágyagyár mögötti téren felakasztotta magát egy akácfára. Mire észrevették, már halott volt. Tettét afölötti elkeseredésében követte el, hogy a bíróság egy bűnügyből kifolyólag kéthavi fogházra ítélte.

— **Tüzoltónap Kikindán.** Kikindáról jelentik: Az ottani tüzoltótestület tényes ünnepeinek keretében tartotta meg fennállásának ötvenéves fordulóját. Az ünnepeket két napon át, szombaton és vasárnap tartotta és azokon több hánati város tüzoltótestülete is részt vett. Vasárnap szentelték fel a testület zászlóját dr. Létics György görögkeleti püspök és dr. Breuer Frigyes római katolikus főesperes. Az ünnepeket vasárnap este ianomulatság rendezte be.

— **Eltogott szurkálók.** Vasárnap délebben — mint a Bácsmegeyi Napló is megírta — a gimnázium előtt Tóth József szubotcai földműves összeverekedett három ittas suhancsal. Amikor látta, hogy támadói kés után nyulnak, futásnak eredt, a három suhanc azonban üldözőbe vette. A Kuluncsics-körösma előtt érték el, ott az egyik beledöfte kését Tóthba, majd mindhárman elmenekültek. Tóthot eszméletlen állapotban beszállították a közkórházba, a szurkáló legények után pedig a rendőrség megindította a nyomozást. A nyomozás folyamán Didánovics Gergely rendőrkapitány még az éjszaka elfogadta a támadókat Lakó János, Labadi Sándor és Raffai Károly szubotcai napszámosok személyében. A kihallgatások alkalmával megállapították, hogy a kést Lakó János használta. Megindult ellenük az eljárás.

— **Halálos szersencsétlenség fürdés közben.** Cserevenkáról jelentik: Balog Károly tizenhétéves szabóság csütörtökön fürdés közben egy a vízben álló kőbe ütötte a fejét, úgy hogy nyomban meghalt.

— **Botrány a szegedi strandfürdőn.** Szegedről jelentik: A rendőrség legutóbb szigorú intézkedéseket adott ki a strandoló közönség öltözködésére vonatkozólag és többek között megtiltotta, hogy a nők egybeszabott fürdőruhát viseljenek, hanem kötelezővé tette a két darabból — nadrág és szoknyából — álló női fürdőruha viselését. Nagyboldogszony nappán mintegy ezer ember szorongott az újszegedi strandon, amikor egy egyenruhás rendőr és egy rendőrtisztviselő érkezett a fürdőbe. A rendőr megszólított egy fürdőszoknyás hölgyet és követelte, hogy *lebentse föl a fürdőruháját* annak megállapítása végett, hogy van-e alatta előírásos nadrág. A nő vonakodott eleget tenni a föl hívásnak és a nevet sem akarta megmondani.

A rendőri közbelépésre nagy tömeg gyűlt össze és az *affér központjába került hölgynek sikerült eltűnnie.* A rendőr a hölgy keresésére indult, de a *strandolók újat álltak.* A közönség soraiból ekkor *fenyegető kiáltások hangzottak el* és már majdnem arra került a sor, hogy *a rendőrtiszt kardot rántson.* Telefon-értesítésre *husz főnyi rendőri készütség érkezett a strandra,* amely öt föl bujtót, köztük két egyetemi hallgatót, akik a tömeget a rendőrök ellen izgatták, letartóztatták. A rendőrség ezek ellen megindította az eljárást és intézkedés történt, hogy a strandkirendeltséget a Szegedről jelentik: A rendőrség *legszálló liftjében.* Budapestről jelentik: E héten kerül tárgyalás alá a budapesti büntető törvényszék Valentin-tanácsa előtt az a szerelmi dráma, amely még február 2-án este játszódott le a Ritz-hotelben, két emelet között, a mozgó liftben. A dráma hőse Király Mátyás liftkezelő, aki reménytelenül szerelmes volt a hotel egyik csinos szobalányába, *Ádám Böskébe.* A fiu elhatározta, hogy megöli a leányt és azután öngyilkos lesz. Hosszu kést rejtett zubbonya alá és úgy állt szolgálatba az emlékezetes napon a hotel liftjénél. Este, mikor föl vitte a leányt, egyedül voltak a liftben és egyszerre, két emelet között, halálos sikoltás hallatszott a liftből. Király mellbeszurta a leányt, akit még utoljára megcsókolt, aztán önmagát sebesítette meg. Haldokolva vették ki őket a liftből, de hosszas betegség után mind a ketten fölgyógyultak. A letartóztatásban levő Király Mátyás ellen saúdörös emberölés büntetésének kiszétele címén emelt vádat az ügyészség.

— **Dr. Höz Dezső orvos lakást változtatott.** Rendel. kör. Jurjevskaja ul. 13. (Szent György-templom és Zentai-ut között). Telefon 674. Autóbusz közlekedés.

— **Tűz.** Hétfőn délután két órakor Kuluncsics Gergely Vukovicseva-ucca 21. szám alatt levő nádfedelel háza kigyulladt. A kivonult tüzoltóság hamarosan föloltotta a tüzet, úgyhogy a két jelentéktelen.

— **A világ legveszedelmesebb állata a légy.** Az óriás kigyó, amelynek harapása az embert egy pillanat alatt megöli, a légyhez képest ártatlan barány. A természettudósok bebizonyították, hogy a légy milliószámra hord magával olyan baktériákat, amelyeket oszlasban levő növényi és állati testből vesz fel és átviszi azokat a bőrre és az élelmiszerekre. A légy terjeszti a tifusz, kolera, himlő, diftéria, tüdőbaj, malária és sok egyéb más bacillust is. A légy rövid élettartama alatt majdnem 600 petét rak le, amelynek mindegyike újabb és újabb baktérium gócponttá lesz. A légyirtásra a legjobban bevált az »Aerogon« légyfogó a hozzávaló »Medon« pálcikával. Minden üzletben kapható.

Ne felejtse el, hogy 1925. augusztus 22—31-ig tart a szubotcai Nagyvásár és Kiállítás!

Felhívás. A szubotcai fiu- és leánygimnázium igazgatósága felhívja azokat, akik teljes ellátást kívánnak adni a gimnázium vidéki növendékeinek, hogy ezt a szándékukat jelentsék be az igazgatóságnak. A fiugimnáziumban Schäffer Mihály tanár, a leánygimnáziumban, amely ugyanott van, dr. Evetovics Mátyás igazgató fogad el jelentkezéseket naponta délelőtt 11—12-ig. Mindkét intézet ellenőrizni fogja, hogy a növendékek hol fogadnak szállást és az elhelyezkedésüket csak olyan családoknál engedeli meg, amelyek ezt előzőleg bejelentették az igazgatóságnál.

— **Dr. Lukits fogorvos Szombor külföldi utjáról visszatért és rendeléseit újból megkezdte.**

A legszebb teniszállatokat láthatja majd a szubotcai Nagyvásár és Kiállítás!

— **Csang Cso Lin halálhíre.** Newyorkból jelentik: A lapok hétfőn Pekingből szikratáviratot kaptak azzal a hírrel, hogy *Csang Cso Lin* hirtelen meghalt. Eddig még nincs megerősítve a jelentés.

Ne felejtse el, hogy ötszáznál több kiállítója lesz a szubotcai kiállításnak!

— **Csalás miatt letartóztattak egy csurogi kereskedőt.** Noviszadról jelentik: Rad Milos csurogi mézkereskedő a becskeréki *Szénhereskedelmi R.-T. cég*-től mézszállítás céljaira 43.340 kilogramm túllíft vásárolt, nyílt számlára. A fát a cég le is szállította, Rad azonban a szállítmányt nyomban továbbadta egy csurogi kereskedőnek, akitől fel is vette a vételárát. A cég értesült a történetről, mire hitelezői család miatt feljelentést tett Rad ellen. A csurogi csendőrség a feljelentés alapján ép akkor tartóztatta le Radot, amikor amerikai utlevéllel a zsebében vonatra szállt.

Női- és gyermekfehérneműt a legjutányosabb áron a »Dama« fehérneműszalon készíti Tolstojeva (Ódor-u.) 21.

Mielőtt vásárol jégszekrényt, sörparátust és szállodaberendezést, kérjen árjegyzéket Braća Goldner jégszekrény-, fabutor- és rezárugyárától Subotica, Jugovičeva 25.

Mélységes mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó fiunk és forrón szeretett fivérem

Dr. BERGER JÓZSEF
mérnök

34 éves korában, tudományos kutatásai közben, augusztus hó 10-én egy robbanásnak esett áldozatul.

A meghaltatunk tetemét Berlinből hazahozzuk és itteni temetőben fogjuk örök nyugalomra helyezni.

A jó Isten kegyelme örökdedjek siri nyugalma felett!

Berger Lipót és neje Lewin Antonia szülők, Berger Imre öccse

SPORT

A noviszadi teniszverseny. Noviszadról jelentik: A noviszadi teniszverseny hétfői fordulóján a férfi egyes handicapban **Bajak** (Szombor) győzött **Flaman** (Noviszad) fölött 6:5 arányban és így **Bajak** lett a férfi egyes handicap győztese. A férfi egyes és női egyes döntőjét az esős idő miatt vasárnapra halasztották.

Evezősverseny Beogradban. Beogradból jelentik: Vasárnap délután tartották meg a Szávan, ezer méteres távon Jugoszlávia evezős bajnokságát, amely a következő eredménnyel végződött:

Négyes evezős kormányos nélkül: Az angol követ serlegéért. 1. **Danubius** (Noviszad) 7 p. 29.4 mp. 2. **Toroniki** (Beeskerek). 3. **V. K.** (Beograd). 4. **Dunav** (Pancsevo).

Skif-verseny: 1. **Wickerhauser** ((H. V. K. Zagreb) 9 p. 17.7 mp. 2. **Nepomuski** (V. K. Beograd). 3. **Aladics** (Danubius Noviszad).

Kétevezős: 1. **H. V. K.** (Zagreb) 7 p. 49.4 mp. 2. **Danubius** (Noviszad). 3. **V. K.** (Beograd).

Nyolcas evezős: Mária királyné serlegéért. 1. **Gucár** (Split). 2. **V. K.** (Beograd).

Négyes evezős kormányossal: 1. **Gucár** (Split).

Temerin:
Radnicki (Noviszad)—**Temerin TC** 2:0 (0:0). Másodosztályu bajnoki selejtező.

Kovil:
Sajkás—Concordia (Indija) 3:0 (2:0). Másodosztályu bajnoki selejtező.

Petrovaradin:
Gradjanski—Beocini SK 3:2 (2:1). Másodosztályu bajnoki selejtező.

Bécs:
Amateur—Slovan 4:1 (2:1).
Spárta (Prága)—**Vienna** 6:3 (2:2).
Slovan—Vienna 4:2 (0:2).
Amateur—Spárta 0:0.

Lemberg:
DFC—Pogon 2:0 (0:0).

Drezda:
Guts Muis—Union Ziskov (Prága) 1:0.

Nürnberg:
FC Nürnberg—Tennis Borussia Berlin 1:1.

A noviszadi bajnoki teniszverseny döntőmérkőzése. Noviszadról jelentik: A sportőrök élénk érdeklődése mellett folytatódott hétfőn a noviszadi Tennis Klub bajnoki mérkőzése, amelyek eredményei a következők:

Férfi páros bajnokság: Elődöntő: **Radovics** (Szombor)—**Bujak** (Szombor). — **Gortva**—**Andrics** 6:4, 6:3. **Döntő:** **Flaman**—**Uzelac** (Noviszad)—**Radovics**—**Bujak** 6:4, 6:1.

Vegyes páros bajnokság: **Döntő:** **Flaman**—**Dornstatter Papa** (Noviszad)—**Radovics**—**Nikolics** 6:1, 7:5.

A férfi egyes bajnoki döntőjébe kerültek **Flaman** (Noviszad) és **Nedics** (Beograd). **A női egyes bajnoki döntőjébe kerültek:** **Dimsics Szandi** (Noviszad) és **Dungyverszki Sonja** (Noviszad).

Három új magyar atlétikai rekord. Budapestről jelentik: A budapesti atléták vasárnap, részint Budapestben, részint vidéken indultak. A BBTE viadalán ugyszólván valamennyi számban kitünő eredményeket értek el. A 800 méteren **Barsy** 1 p. 56.7 mp.-el új országos rekordot állított föl, **Karlovits** pedig a rudugrásban 371 cm. ugrott és ezzel megdöntötte a régi rekordot. A BTC versenyen **Rózsahegy** (MAC) 22 mp.-el lépett a rekorderek közé. Ezen a versen-

yen **Cross** 800 méteren megszerezte füllesztel 4 p. 1 mp. Követ megverte **Bejczyt**. A BBTE versenyén a 400 métert **Gerő II** nyerte 50.9 mp.-el. Egyéb eredmények: **Magasugrás:** 1. **Orbán** (Szeged) 185 cm. 2. **Sztaniszlav** 180 cm. 1500 m. II. oszt.: 1. **Szabadkay FTC** 4 p. 22.4 mp. **Diszkoszvetés:** 1. **Domogán** 39.84 m.

Van der Berge megverte **Schillert**. A Hollandia—Nyugatmagyarország válogatott atlétikai viadalán **Van der Berge** holland sprintbajnok megverte a német **Schillert**, aki a bécsi viadalon **Gerőt** győzte le. A pontversenyt a németek nyerték 63:49 arányban.

A kerékpáros sprint-világbajnokságok. Az amszterdami stadion 400 méteres pályáján szombaton és vasárnap bonyolították le a kerékpáros sprint-világbajnokságokat. Az amatőr-világbajnokságban a holland **Meyer** győzött. 2. **Mazairac** (Hollandia). 3. **Leeme** (Hollandia). **Uherczky** a középútamból kiesett. A professzionista bajnokságot **óriási meglepetésre** a svájci **Kaufmann** nyerte. A sokszoros bajnok, **Moeskops** negyedik lett **Schilles** (Franciaország) és **Michard** (Franciaország) mögött.

KÖZGAZDASÁG

Adóstatárium Beeskereken

Beeskerekről jelentik: A Beeskereken kivetett vagyon-, jövedelmi- és hadinyereségadó behajtását — mint a Bácsmegyei Napló már jelezte — augusztusra tervezte a pénzügyigazgatóság. A cikk megjelenése után azonban akció indult a kereskedők körében, hogy a pénzügyigazgatóság halasztást adjon az adófizetésekre. A kereskedők kérésének a teljesítésére történt is ígéret, ennek ellenére hétfőn kedvezőtlen fordulat állott be.

A beeskereki pénzügyigazgatóság ugyanis rendeletet kapott, hogy az állam valamennyi kintlevőségét haladéktalanul hajtsa be. A pénzügyigazgatóság a rendeletet a kivetett adókra is vonatkoztatja és így megtette az előkészületeket az adók behajtására. A pénzügyigazgatóság intézkedése érthetően nagy izgalmat keltett az adófizetők körében.

Mint értesülünk, az adók behajtásánál csak azokkal tesznek kivételt, akik már régebben kértek fizetési halasztást és a kérvényükben felajánlott adórészeket pontosan be is fizették az állampénztárba.

Hamis jegyzések a noviszadi termény-tőzsdén. Noviszadról jelentik: A noviszadi terménytőzsdén legutóbb 250 métermázsza kenderet kötöttek le 78—79 dináros áron. A tőzsde titkársága ezt a kötést mint a tényleges áruknak meg nem felelőt, nem engedte hivatalosan jegyeztetni, mert — szerinte — ennek a kötésnek az volt a célja, hogy megtevesztő irányárakat szabjon. A kendergyárak ugyanis olyan megállapodást kötöttek a termelőkkel, hogy a hivatalos tőzsdei jegyzések alapján veszik át a kendert. A gyárosok ezzel a manőverrel a kenderárakat akarták leszorítani.

Efkészült az új vasúti üzletszabályzat. Beogradból jelentik: A legutóbbi költségvetési tizenkettő-törvény tudvalevően felhatalmazza a kormányt arra, hogy rendeleti uton új, egységes vasúti üzletszabályzatot bocsásson ki az egyes igazgatóságok területén eddig érvényben volt különböző üzletszabályzatok helyett. E felhatalmazás alapján a közlekedésügyi minisztériumban már kidolgozták az új üzletszabályzatot, amely minden részletében egységesen szabályozza az egész ország területén a vas-

úti személy- és áruszállítást. A rendkívül terjedelmes rendeletet már a minisztertanács jóváhagyta és az most van sajtó alatt. A rendeletet a részletes végrehajtási utasításokkal együtt már e héten szét fogják küldeni az egyes vasútigazgatóságoknak.

Németország telefonanyagokat szállított Jugoszláviának jóvátételi számlára. Beogradból jelentik: A kormány régebben nagyarányú telefon- és távíróanyagmegrendeléseket tett Németországban a jóvátételi számla terhére, azonban azoknak szállítása sokáig huzódott, mert a minisztertanács időközben mindig más, sürgősebb anyagok leszállítása iránt intézkedett. A postaügyi minisztériumnak végre most sikerült hozzájutni a régen megrendelt anyagokhoz, amelyekre már igen nagy szükség volt a telefon- és hálózati hálózat kiépítése és megjavítása céljából. **Popovics Gyoka**, a beogradi telefonközpont igazgatója, akit a postaügyi minisztérium ezeknek az anyagoknak az átvételével megbízott, értesítette a kormányt, hogy az átvételt befejezte. Gazdasági körökben azt hiszik, hogy most már a gazdasági viszonyok fejlődésének megfelelően ki lehet bővíteni az egyes városok telefonhálózatát, ki tudják előgíteni az újonnan jelentkező telefonelőfizetőket és ki tudják építeni az új földalatti telefonvezetéseket is a fontosabb külföldi centrumokhoz, amire egyébként a nyár folyamán Bernben megtartott nemzetközi postaügyi konferencián is kötelezte magát a kormány.

KINTORNA

Késő éjszaka tér haza a férfi a kocsimárból.

— Te bitang csirkefogó. — kiált rá a felesége — éjfélt után két óra van.

— Hagyd, anyjukom. — nyugtatja meg a férj — ha éjfélt előtt jöttem volna haza, most akkor is két óra lenne.

A palicsi szállóban egy bécsi egyetemi tanár szobát vesz ki. Másnap reggel hivattja a szobaasszonyt.

— Nézzé, lelkeim, — mondja neki — én ebben a szobában többet nem alszom.

— Miért kérem?

— Azért, — feleli emelkedett hangon a tanár — mert én botanikus vagyok, nem zoológus.

Jancsi két pofont kapott az édesanyjától. Az előszobában megállítja az apja:

— Mi bajod van? Miért olyan vörös a képed? — kérdi.

— Semmi, — feleli Jancsi — az imént összeveszttem a feleséggel.

Igy ragad a légyfogó

AEROXON
szeggel.

A legjobb légyfogó a világon!
Minden üzletben kapható.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
1925. augusztus 17.

Zürich deviza 8.20.
Budapest deviza 1267—1275, valuta 1247—1269.
Prága deviza 60.45—60.95, valuta 60.25—60.75.
Berlin deviza 75.1—75.3 milliárd márka, valuta 74.3—74.7 milliárd márka.
Bécs deviza 1269—1273.
Trieszt deviza 49.60—49.70.
London deviza *272.

Zürich, aug. 17. Zárlat: Beograd 9.20, Páris 2400, London 2503.5, Newyork 515.5, Brüsszel 2325, Milánó 1855, Amsterdam 20755, Berlin 122 ötnyolcad, Bécs 72.47, Szófia 3.75, Prága 15.25, Varsó 92.5, Budapest 72.5, Bukarest 2.65.

Beograd, aug. 17. Zárlat: Páris 261.50, London 271.75, Newyork 55.65, Brüsszel 213, Milánó 201.50, Amsterdam 22.60, Berlin 13.28, Bécs 7.88, Szófia 40.50, Prága 165.75, Szaloniki 88, Budapest 7.89, Genf 10.865, Bukarest 28.50.

Zagreb, aug. 17. Zárlat: London 271—273, Newyork 55.555—56.555, Amsterdam 22.50—22.70, Berlin 13.25—13.35, Bécs 782—792, Prága 16.474—16.624, Trieszt 200.58—202.98, Zürich 1082.50—1090.50.

Noviszadi terménytőzsde, aug. 17. Két napos szünet után a mai tőzsde változatlan irányzatot mutat. Az üzlet mai fejlődésében a vételkedv tartózkodó, a kínálat élénkebb. A tőzsdén bejelentett kötések: Buza 300 mm. bácskai fónoval VIII. K. D. 280 dinár, 3200 mm. bácskai tiszai hajóáru 77, 78 2% K. D. 282.50 dinár, 500 mm. szerémi K. D. 265 dinár, Zab 100 mm. bácskai K. D. 170 dinár. Tengeri 4000 mm. bácskai szárított paritás Noviszad X—XI K. D. 168 dinár, 600 mm. bácskai K. D. 185 dinár, 200 mm. szerémi K. D. 190 dinár, 700 mm. bácskai csatorna K. D. VIII. 192 dinár, 1500 mm. bácskai X—XI. K. D. olívamolva Jasenice 105 dinár. Kender 100 mm. bácskai (szár.) 79 dinár, 150 mm. bácskai (szár.) K. D. 78 dinár, Liszt 200 mm. bácskai 6. sz. 310 dinár, 100 mm. 6. sz. K. D. 350 dinár, 200 mm. bácskai kenyér, minta szorint K. D. 260 dinár, 100 mm. bácskai 0-bázis K. D. 450 dinár, 200 mm. bácskai 0-bázis K. D. XI. 472.60 dinár, 200 mm. bácskai 0-bázis K. D. 465 dinár, 200 mm. bácskai 0-bázis K. D. 457 dinár, 100 mm. bácskai 0-bázis K. D. 450 dinár, 100 mm. bácskai 0-gg K. D. 440 dinár, 200 mm. bácskai 2. sz. K. D. 400 dinár, 250 mm. bácskai 5. sz. K. D. 350 dinár, 150 mm. bácskai 6. sz. K. D. 300 dinár. Korpa 200 mm. szerémi juta zsák. K. D. 150 dinár.

Csikágóli gabonatőzsde, aug. 16. Buza szeptemberre 159.125, buza decemberre 157.125, buza májusra 160.625, Tengeri szeptemberre 104.375, tengeri decemberre 87, tengeri májusra 98.625, Zab szeptemberre 40.25, zab decemberre 46.5, zab májusra 46.5, Rozs szeptemberre 104, rozs decemberre 107.75, rozs májusra 112.

Newyorki gabonatőzsde, aug. 16. Buza őszi vörös 169.125, buza őszi kemény 177.125, Tengeri 120.375, Liszt sp. w. cl. 775—825. Az irányzat állandó.

ILLATOS MOLYIRTÓ
„HERMELIN” a neve, kérje mindenütt
DEPOT „SOA” DROGERIJA NOVISAD

VÉDJEGY:
VÖRÖS LÓTUSZVIRÁG AZ
ETIKETTRE RAGASZTVÁ

Az előkelő és művelt világ csak és kizárólag
Eau de Cologne Original Farina Gegenüber
gyártmányt használ!

VÉDJEGY:
VÖRÖS LÓTUSZVIRÁG AZ
ETIKETTRE RAGASZTVÁ

KAPHATÓ EREDETI GYÁRI ÁRON MINDEN ELŐKELEBB ÜZLETBEN

NYILTTÉR.

A Suboticei Általános Ipartestület szomorú szívvel jelenti, hogy a testület sok éven át buzgó és tevékeny tagja számvizsgáló, a lábelleni szakosztály szaktanítója

TÓTH LAJOS ur

folyó hó 14-én váratlanul elhunyt.

EMLEKÉT KEGYELETTEL ŐRIZZÜK.

A Bajmoki Kereskedők és Gyárosok Egyesülete mély meghatottsággal jelenti, hogy köztisztelőben álló szerett elnök és megalapítója

PFEIFFER PÁL ur

életének 64-ik évében rövid szenvedés után váratlanul elhunyt.

Szerett elnökünk és kartársunk emléke mélyen bevésődött szívünkbe.

Áldassék emléke.

Bajmok, 1925. aug. 17.

A Bajmoki Kereskedők és Gyárosok Egyesülete.

Mélyen megrendülve jelentjük tevékeny társunk

PFEIFFER PÁL

urnak

f. hó 16-án váratlan gyászosan elhunytát.

Emlékét kegyelettel őrizzük.

Bajmok, 1925. augusztus hó 17.

Lichtneckert I. és Társai téglagyár tulajdonosai

Önkéntes árverés.

61 láné legjobb minőségű szántóföld Ludason — tanyai épületekkel — egy tagban vagy kisebb parcellákban is

augusztus hó 30-án délelőtt 9 órakor

irodamban önkéntes árverésen eladásra kerül.

Közlebbi feltételek megtudhatók irodámban (VII. Pašičeva ul. 5.) naponként délelőtt 8—12 óra között.

Dr. Kellert Benő ügyvéd.

5819

Tudomására adjuk a mélyen tisztelt hölgyközönségnek, hogy **Schwimmerné Mayerhof Margit** Subotica egyik legizlésebb, legolcsóbb divatszalon tulajdonosnője Bécs — Budapesti divattanulmányútra hazatért. Különleges divatlapokat, ruhadiszeket, őszi és téli kabátmodelleket sikerült beszereznie.

Hölgyek mielőbb keressék fel szalonját Aleksandrova ul. 11. Jobbra az emeleten

6810

Beiratkozás

A suboticei Kereskedelmi Gyorsíró Szakiskola (szerb-, német-, francia-gyorsírás, levelezés stb.) kétféves tanfolyamára még néhány növendék, elsősorban vidéki felvételt nyerhet. Beiratkozni szept. 1-ig d. e. 9—12 óra között lehet, VI. Petrogradska ulica 27. szám alatt.

6835

HIVATALNOKOT

keresünk azonnali belépésre. Megkívánatik a horvát és német nyelv szövege és írásban való bírása, valamint a horvát nyelven való egyszerű könyvelés tudása. Sajátkezűleg, német és horvát nyelven írott ajánlatokat, a kor és fizetési igények megjelölésével **LEDERER ÉS LENDVAI, NAŠICE** címre kérünk.

6839

A keleti Gradina-dűllőben

26 hold prima szántóföld eladó

Érdeklődni lehet:

Sombor, Kr. Aleksandra ulica 1. alatt.

6831

Pavillon: A Stand: 135

WEISS S.

üveg- és porcellánkereskedés SUBOTICA, ALEKSANDROVA ULICA 7.

A Budapesti (kispesti) kőedénygyár suboticei vezérképviselője

A mintavásáron pavillon A. Stand 135. I. emeleten kiállítva.

Eladás nagyban és kicsinyben!

6694

BETEG IDEGEK

Ahány naphól az év átl. annyi újabb szenvedésen megy át az ideges ember, mert a rossz, kimerült idegek elkeserítik az életet és sok-sok szenvedést okoznak. Szurások és húzódo fájdalmak, szédülés, félelemérzet, féltudati vagy egész jóvájárás, túlzott, szembántalmak, emésztési zavarok, álmatlanság, izzadás, nyilalások, munkaképtelenség és sok más egyéb jelenség mind a gyenge, kimerült és beteg idegek következménye.

HOGYAN SZABADUL MEG ETTŐL A BARTÓ?

Valódi Kola-Lecithin által, amely az embertiségnek a jótétemények forrása. Csodálatos módon előmozdítja a test működését, erősíti a gerincvelőt és az agyat, edzi az izmokat és a csontokat, erőt és életörömet ad.

AZ EGÉSZSÉGES IDEGEKÉRT VALÓ HARCBAN

a Kola-Lecithin gyakran valóságos csodákat művel, a tulajdonképeni tápanyagokat a vérképződés legvégső helyéig elviszi, megeleveníti, hűvidit, hatall és erősít. Önnek is meg kell győződnie, hogy az igazat ígér. Önnek, mert a legközlebbi két hét alatt, mindenkinek, aki levélben hozzám fordul, teljesen ingyen és bérmentve küldök egy kis doboz Kola-Lecithint és egy orvos könyvét hosszú és sokoldalú tapasztalatokkal. I-ja meg világosan az Ön címét, azonnal elküldöm Önnek az ígért dobozt és könyvet teljesen ingyen.

E. Pasternack, Berlin S. O. Michalekirchplatz 13. — Abt. 756.

VADÁSZOK!

Mielőtt vadász fegyvert vennének, feltétlenül nézzék meg a suboticei vadász kiállításon augusztus 22-től, augusztus 31-ig

V. BATA SIN

cég Subotica, Kralja Aleksandra ulica 7. fegyver- és lőszer nagykereskedésének vadász-fegyver és lőszer kiállítását

Kiállításon: A. Pavilon I. em. 60.

Nyolc különböző fegyvergyárnak fegyver különlegességek lesznek bemutatva.

Minden vadásznak feltétlenül meg kell néznie!

ÓRIÁSI RAKTÁR! ÓRIÁSI VÁLASZTEK! Minden vadász kérje ingyen nagy képes árjegyzékünket. Saját villanyerőre berendezett puskaműves műhely

TÜZIFA

Bükkfa hasáb. — — 1000 Kg 350 Din.
Bükkfa fűrészelt — — 1000 Kg 385 Din.
Bükkfa aprított — — 1000 Kg 420 Din.
Puha gyújtófa csomagolva 1000 Kg 260 Din.

„BOSNA” FATELEP SUBOTICA ÉPÜLETANYAG

Vasúti teherpályaudvar mellett.

Két ügyes masamod leány,

ki önállóan dolgozik teljes ellátással azonnal felvétetik. — Próbás megegyezés szerint. —

Csucs Jánosné azelőtt: Tolvay Laura Modesalon V. Bečkerok

TÁRS KERESTETIK

Egy — a Vojvodina nagyobb városában — 15 éve fenálló rövidáru nagykereskedésbe. Szükséges készpénztöke: 400 — 500 dinár. Ajánlatok „Komoly 15” jelíga alatt a Bács-megyei Napló novisadi fiókiadóhivatalához címezendők.

KELICO

Természetes gyümölcs szörpök: Citrom, narancs, málna, eper, ananas stb. felmulthatlan minőségben

a legkellesebb és legolcsóbb **HŰTŐ és ŪDÍTŐ ITALOK** KELICO Lepárolóművek és Gyümölcs Szörpgyár Módos (Jaša Tomić) Banat

BUBIFEJ CSAK

akkor szép ha Kummerkramer-féle gumis hajleközt használ! 30 dinár beküldése mellett bárhová küld

KUMMERKRAMER SOMBOR

Gazdasági kocsk

megvásárolva, minden országban

jótállás mellet

Egri Lajosnál

Bácska-Topola, Cara Lazara ul. 927 (csirke-piac, id. Egri József-ház)

Prima számúvegek inga-

órák, valamint ebédő álló óra, tokhoz modern űtőre berendezett szerkezetek kaphatók

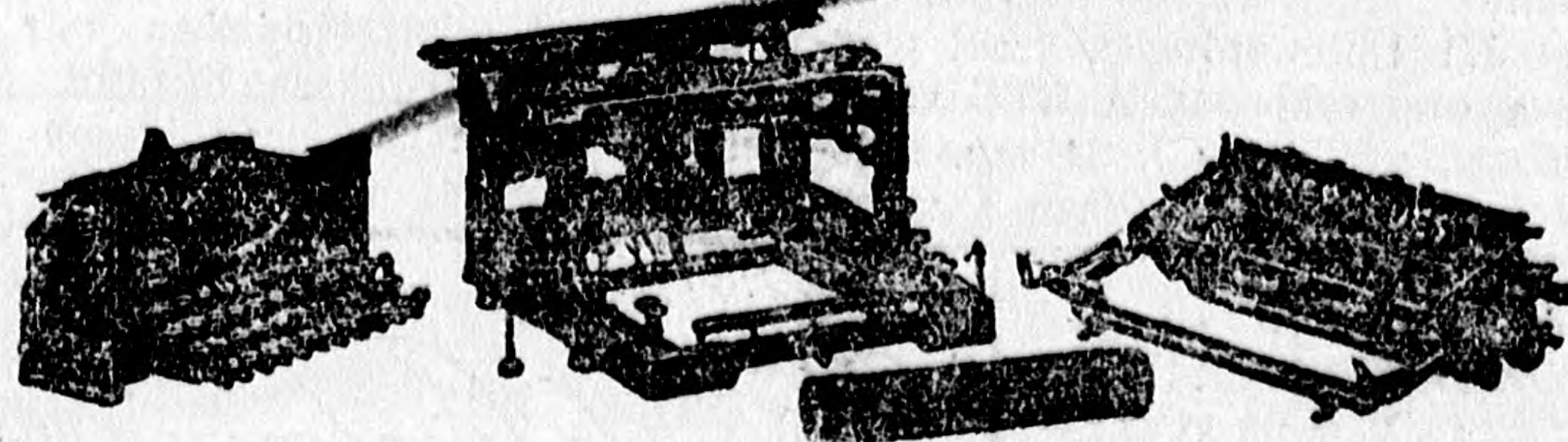
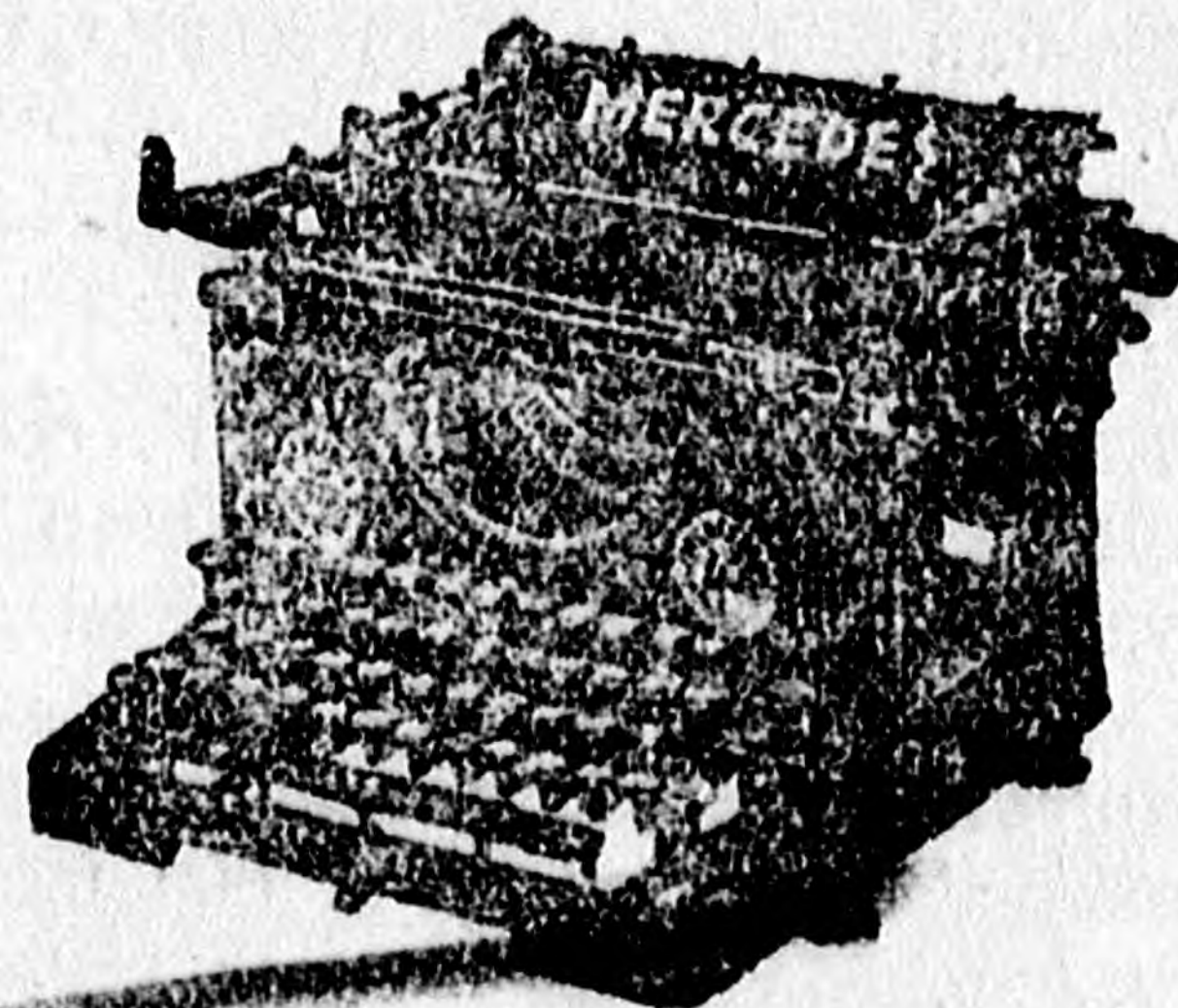
Markovics Ferenc

ékszerésznel Sombor, Kralj Petra ul. 6.

1127

CSAK MERCEDES

kicserélhető betűzetű írógépen írjon, mely így szétszedhető: A) Pavillon 116/24 számú szoba

SHS. vezérképviselőt **WILHEIM S. és FIA, SUBOTICA**

4791

Radio

-készülékek eredeti „BROADCASTING“
és saját gyártmányu, gyári árakban a
BROADCAST.
SHS és Balkán vezérképviselőnél:
KONRATH D. D. SUBOTICA Save Tekellje
Telefon: 6-23 ulica 79. szám.

Komplett készülékek
Alkatrészek
Akkumulátorok
Anodbatteriek
Dupla fejhallgatók
Brown hangszórók
Lámpák
Műnöki szaktanács
és rajz önépítőknél
Rádióbemutatók
nappal és este
Eszedélyek gyors
megszerzése.

Hengerfurásokat

vállal bárhol helyszínen
a legmodernebb és legújabb
hengerfurógépekkel

Krausz Gyula

vas-és fémbútódéje V. Becekerek
Gunduličeva ul. 7. Telefon 329.
3778

Egy használt, komplett

portál

2 kirakattal, tükörüveggel,
vasröllővel és napellenzővel
nagy áron eladó.
Vegél Henrik Novisad,
Jevrejska ul. 6. 6705

J. M. GEORGIEVIĆ i BRAT

FANAGYKERESKEDÉSE

VRŠAC

BANAT

Ajánlja belacrkvai gőzfűrészenek termékeit nagyban
és kicsiben egymint: szlavoniatölgyfapallók, gerendák
stb. minden méretben, erdélyi és bosnyák fenyő épület-
fákat, deszkát, pallót, asztalosárut legjobb minőségben
legolcsóbb árakon.

Nagybani tűzifa import Romániából, két éves száraz
I. o. bükkhasábok.

Délszerbiai birtok megművelésére
keresek magyar vagy német
gyermektelen házaspárt.
Közelebbi felvilágosítással szolgát:
dr. Jovanović Vojta tulajdonos,
Beograd, Excelsior szálló

Vizsgázott gépezés

alul gépezés kezelése mellett a
szívószivattyúhoz is ért, valamint
az összes javításokban járás, egy
nagyobb nevű szociális vállalatban
szolgálna kerestetik. Ajánlatokat
"Gépezés" jelleg alatt "REKLAM"
hirdetőiroda, Novisad, továbbít

LÁTOGASSA A

9. NEMZETKÖZI BÉCSI VÁSÁRT

(ŐSZI VÁSÁR)

1925. szeptember 6-12.

(A műszaki vásár 1 nappal tovább tart)

7000 kiállító 16 államból ajánlja legérdekesebb
ujdonságait versenymentes árakon!

125.000 látogató minden európai és tengerentúli
országból!

Bécsi különlegességek legnagyobb választéka.
Jelentékeny mozdítvány a jugoszláv és osztrák
vasutakon és a Dunán.

Határátlépés utólevélváltással ellenében, ára 1.50 osztrák schilling
(0.25 dollár)

Felvilágosítással, vásárlásmentéssel és utólevélváltással szolgálnak:
BÉCSI VÁSÁR R. T. WIEN VII.

és a tiszteltbéli képviselő

Subotican: Schenker & Co., Első Jugoszláv Szállítási r. t.

Csoda árak!

Sokan, hogyha ezen árakat elolvassák, azt fogják hinni, hogy
vagy valami ócska, visszamaradt áru, vagy egy félrevezető
reklam, pedig sem egyik sem a másik, hanem ellenkezőleg
félretett legkurrensebb áruiról van szó, tudván, hogy rend-
szerint minden feloszlásnál először a jobb árukat eladják s
utóljára maradnak a rosszabbak. Mi ellenkezőleg a legjobb-
kat félretettük, tudván, hogy azt legkönnyebben el lehet adni,
oly árukról van szó mint sárga és rózsaszín belső párnahuzat
(inlet), asztalterítők, szalvéták, butorszövetek, fehér zefirek
férfi ingekre, színes szatinek paplannak, madrasz-szövetek
függönynek, fekete angol gyapju-szerzsek, selyem ujj-bélések,
férfi szövetek, sima női szövetek stb.

Figyelmeztetjük a t. közönséget, ha nálunk valaki csak 2 m
legolcsóbb női szövetet vesz, az utókötsége ki van már fizetve,
mert e hó 18-án kezdjük félretett áruinkat eladni és pár nap
alatt teljesen el kell hogy adjuk. — Amit eddig 185 dinárért
adtunk, most csak 58 dinárért, mindenki láthatja tehát, milyen-
ritka alkalomról van szó.

Kereskedő urak, kik készpénzzel vásárolnak, nagyon olcsón,
40 százalékkal a mai beszerzési árakon alól, vámvesztőség
nélkül vehetnek nálunk.

- 12 dinár darabonként
legfinomabb szortirozott szalvéta, terítő nélkül 68x68 nagys.
- 12 dinár méterenként
legjobb sárga belső párnahuzat 80 cm széles.
- 12 dinár méterenként
legfinomabb rózsaszín belső párnahuzat 90 cm.
- 22 dinár méterenként
legfinomabb atlasz-szaten paplannak 140 cm.
- 25 dinár méterenként
legfinomabb francia deléngyapju 80 cm.
- 26 dinár méterenként
panama és nyersselyem fehér és drapp ruhára.
- 26 dinár méterenként
fehér rajze-zefir férfi fehérneműnek 80 cm.
- 38 dinár méterenként
legfinomabb atlasz-szaten paplannak 160 cm.
- 42 dinár méterenként
legfinomabb atlasz-szaten, paplannak, 180 cm.
- 44 dinár méterenként
tisza selyem zefir férfingnek 80 cm.
- 32 dinár méterenként
legfinomabb selyem ujjbélés 100 cm.
- 56 dinár méterenként
legfinomabb angol gyapju-serzs 140 cm.
- 32 dinár méterenként
női gyapjuszövet, krep-maroken 110 cm.
- 58 dinár méterenként
legfinomabb gyapju női szövetek 140 cm.
- 132 dinár méterenként
női szövetek legnehezebb minőségű, legjobb anyag 140 cm.
- 120 dinár méterenként
összes gyapju férfi szövetek 150 cm.
- 32 dinár méterenként
madrasz-szövet függönynek 140 cm.
- 120 dinár méterenként
összes legfinomabb butorszövetek és madras 130 cm.
- 66 dinár darabonként
legfinomabb pamutterítők 175-150 cm.
- 32 dinár méterenként
legfinomabb fehér piké 100 cm.

Brača Višački, Beograd Ulica Karadžića 18.

LIFKA KERT MOZI

Hétfő-szerda

KARINA BELL és GUNNAR TOLNÁS

az elegáns dán színművész pártján első ujdonsága!

SZERELEM SZIGETE

Pompás filmjáték 6 felvonásban

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasnaponként 4 dinár
Kétszeresre számít. Legkisebb apróhirdetés 10 dinár.
Csak felhívószöveg jellegű leveleket továbbítunk.
Kérdezőkérdezőkhez válaszlevegő mellékelendő.

SOKAT JÁR — autón?
ROSSZUL JÁR — ha nem védi a szemét
JÓL JÁR — ha védőszemüveget vesz, de csakis
TENNER OPTIKUSNÁL

Subotica, Korzó 11.
Autó-szemüveg specialitások nagy választékban. 6802

Olesó és jó nőknak csakis
Nemethi Margit üzletében.
Subotica, Bacićeva ul. 8.
Kapható Megrendelésre kész-
sítetek nehelyből, gyapjui-
ból és vattából, ugyújat
mint régit. Nemethi trafik,
Városvásár. 6710

Suboticanál üzletelen 2
évi birtokszerezzéssel
eladó. Esetleg hasznosér-
be kiadó. Kuczevics' fed-
rásüzlet Vilsonova ulica
Noj 16. 6815

Eladó egy 50-es kombi-
nált gyaluszek elrettel és
kőszűrővel, egy 6 HP
Langgen és Wolf-motor,
generátorral, garantált jó
és olesó Ott Mihály, asz-
talon, Kriaia. 6815

Palicson 3 kupa szőlő
ház helyi villamos megálló-
nál eladó. Cím a kiadó-
hivatalban. 6844

Prima minőségű száraz
bikkhasáb, valamint aprí-
tott tűzifa házhoz szállítva,
ugyszintén vasöntvényben a
legolcsóbb árban kapható
Basch és Vig fakeskedők
Subotica. Telefon: Sombor-
ski put 751, Palički put 752
6809

Jószágtartó emberek fi-
zvelmébe. Legjobb és leg-
olcsóbb takarmány a kial-
lításra is minden nap
kapható. Trenkova ul. 8.
Dr. Santha szanatórium-
mal szemben. 6744

Farkaskutyát 2-3 hóna-
post, csakis szűzta fajt,
veszek. Címét kérem a ki-
adóba leadni. 6760

Kérem följegyezni!

Van szívesen ügyfeleink szí-
ves tudomására adni, hogy vi-
dekre is vállalunk és készítenek
level utján pontos méret, rajz
és negatív gipsz modellek sze-
rint mindenféle csontja mulla-
bakat, műanyagot, gyenes tar-
tokat invalidus bűtökre — mell-
fűzőket acetilben benikellezve
és borítva minden vas garan-
cia mellett Budapest Dohinger
klinika Dr. Koranyi orvosprofesz-
zor módszer szerint, továbbá
kórházak, laboratóriumok, or-
vosi és logotechnikusok ré-
szére beteggyógyászati műszere-
k, műtőasztalok stb. beteg-
tolókoskák, gumikerék javítások
is elfogadjunk. Szíves támo-
gatást kérve teljes tisztelettel

Alexander Ignác
Subotica, Majšanski put 17.
Városmagazinnal szemben levő
téren. 6432

LEVELEZÉS
Kérem Önt, ne következtessen
semmit Magához csak őszinte
idők lenni. N. 6854

FIFI KÖLN VIZ
Készíti PINTÉR gyógytár

FOGLALKOZÁS
Irázából való fiatal tanuló-
nak felvesz több iskolai
képzésben előnyben. Si-
nos Károly műbortorkészít-
ő. Senčanski put 3. 6794

REVAL ADOLF
SUBOTICA
Csirkepiac, Kiskő
Telefon 551
Ajánl elsőrendű
darabos meszet,
keocini portland-
cementet
és a legjobb minőségű
retortia faszenet

**Samostalna koresponden-
tica** perfektna u srpsko-
hrvatskom, njemačkom te
talijanskom jeziku, svim
kancelarijskim poslovima,
traži odgovorai uče na-
mještenje za cijeli ili za
pola dana. Cijenjene po-
nude na upravu Broj
6808.

Német kisaszonyt kere-
sek aug. 15. esetleg szept.
1-i belépésre. Cím a ki-
adóban. 6749

Magánvos szerény asz-
szonyt, ki a háztartás min-
den ágában jártas, keres
hatal házaspár. Cím a ki-
adóban. 6749

Utazót keresünk, ki O-
szerbiában rövid távú utazá-
sokban utazik és cégünk
képviselését is elvégzi.
»Viktoria« emvőpar. Ada.
6783

ÉKSZEREK
inga- és zseboról író-
készletek, díszkölök,
cigarettatartók, ezüst-
ből és alpakából —
Nagy választék, olcsó
árak.
S O K
Ékszerész, Rudičeva ul.

6 éves gyakorlattal bíró
mérlegképes könyvelő,
terfeke szerb, német, ma-
gyar levelező, azonnali
belépésre állást keres. —
Munkakeresés kérés. —
Könyv munkacso. jellegére
a kiadóhivatalba. 6761

Magánvos nő felmenni
3 éves gyermek mellé.
Szíves munkakereséseket
vagy papírüzletébe
ajánlok kérek. 6796

Zongoramester felvétetik
élelülzetbe Schrifel Bie-
lovár. Prizak 3. 6803

Artézi- és mélykútfurást
vállalunk. Nekomun Bál-
lunt fiait gényen. Vrsac.
Telefon 54. 5953

Utazó rövid távú szakmá-
ba azonnali belépésre áll-
ást keres. Cím a kiadó-
ban. 6851

Gyors és gépirónó gyva-
korlott irodai munkacso-
ró fizetéssel azonnali fel-
vétetik. Cím a kiadóhiv-
atalban. 6833

Okleveles szövőszerszert
keresek 5-6 hétre kise-
reítőül. Cím a kiadóban.
6840

A Bácska-Bánatban jól
bevezetett, komoly meg-
bízható és elsőrendű
utazó, ki a rövid távú
szakmában teljesen jár-
tásos, kerestetik. Cím a
kiadóban. 6834

Verlässliche kinderliebe
Stütze die kl. Haushalt
nur mit Hausfrau verrich-
tet. findet ständigen Hei-
m Dr. Andrić. Čengovići
9. Sarajevo. 6826

Kádár szerszámmal ál-
landó munkát keres. Cím
a kiadóban. 6822

! ! !

**A Subotička Električna Železnica i Osvetlenje D. D. ezuton közli, hogy a telepen folyó nagy-
aranyu átalakítási és szerelési munkálatok
folytán az áramszolgáltatást több izben, de
mindannyiszor csak rövid időre szüneteltetni
lesz kénytelen.**

**Az igazgatóság mindent elkövet, hogy ezek a
szüneteltetések minél ritkábban történjenek
és mindenkor a legrövidebb időre
korlátoztassanak.**

SUBOTIČKA ELEKTRIČNA ŽELJEZNICA I OSVETLENJE D. D.

Soffőr-szerelő állást ke-
res. több mint 15 éve vé-
gez soffőr-szerelői mun-
kát. Megfelelő bizonyít-
ványokkal rendelkezik.
Solopov Subotica. Maj-
šanski vinogradi 153-154.
6813

Kömolnárt felvesz félva-
gones malom. Cím a ki-
adóban. 6823

VÉTEL-ELADÁS
Használt húszernyű beren-
dezés utánvona eladó.
S. Kurtis, Stefan Viora
51. 6756

Alig használt Richner
Hes Ideal szálka-fűrés-
ző 4-es motorral eladó.
Bővebbet Sombor, Birs-
anin-utca. 6828

légszekrény, vasgy. bu-
torok, edények eladók. —
Délután kötötől négyig.
Cím a kiadóban. 6817

5 tonnás teherhordó járdó.
Klumper Lőszic. Zsoli.
6804

Börgarnitúra, kímélő kar-
ban, olcsón eladó. Paie Ku-
indžića (vagy Veselényi)
ulica 4. emeleten. 6735

Megérkezett a lipai Pécs-
Szabolcsi kétszáz mosott
szemeses kenyés-szenunk.
Varga és Ruzmány, Subo-
tica, Aleksandrovo (Jan-
dar) község. Telefon 827.
6759

Társulnék vagy megvétel-
re keresek jóalkapsza-
gont nagyobb forgalmas
vidéki városba. Cím a
kiadóban. 6797

Kis vendéglő berendezés-
sel és lakással eladó. Cím
kiadóban.

Fodrásüzlet, jömeneteli
eladó. Cím: Pinger Jozsef,
Kula. 6804

Több használt gép és
egy kisebb kassa olcsón
eladó. Esetl. varrógépke-
reskedés. 6805

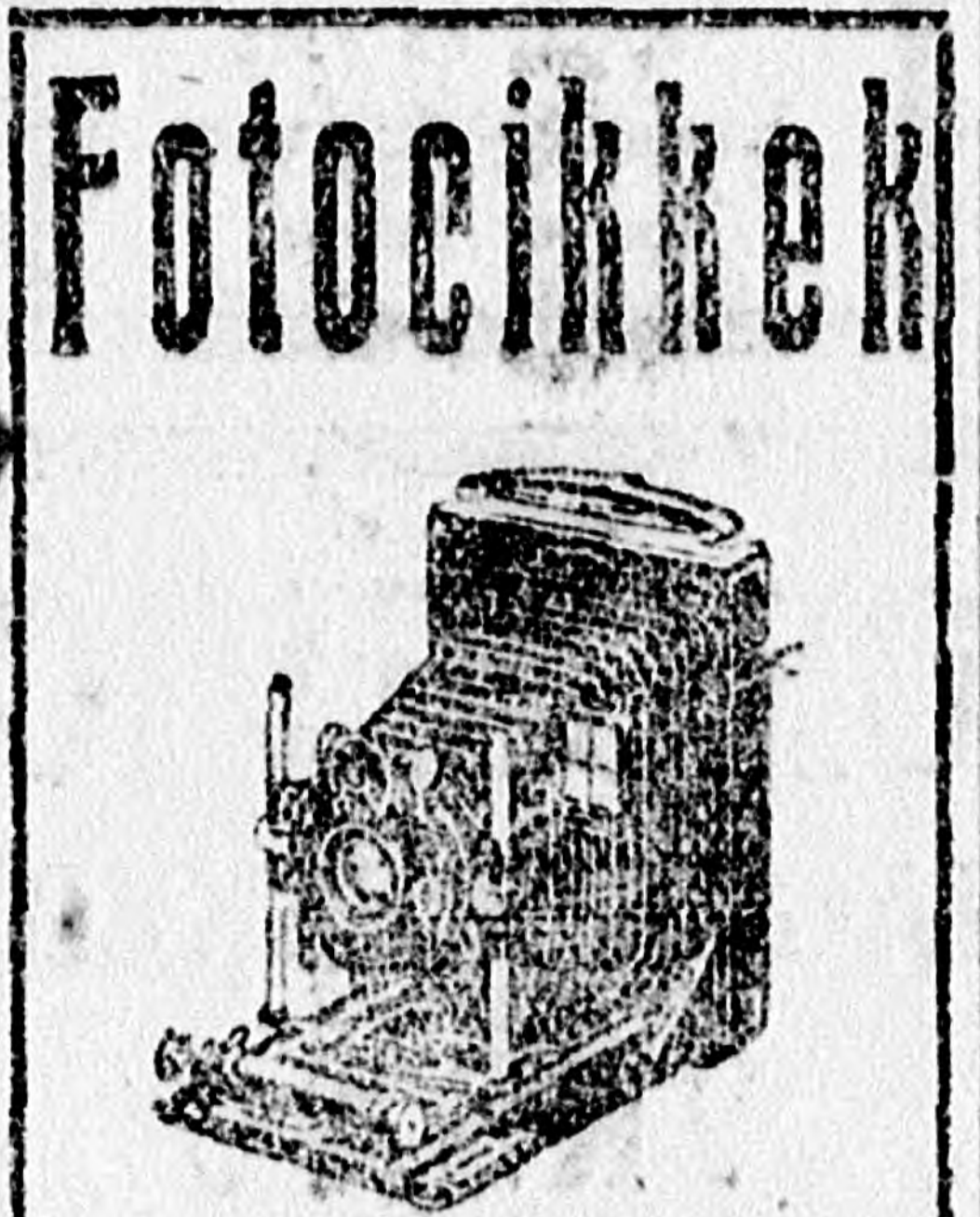
Több jóforgalmu, vagy
szerzést biztosító, szer-
vény, vegyes kereskedés,
vendéglő, kávéház, ma-
lam és malom eladó. —
»Bömeles« közvetítő-iro-
dája. Bačka-Topola. 6712

Verkaufe 16 Joche prima
Ackerfelder mit Hausplatz
in Harastin, Nacheres, bei
Julia Hettlinger Ostiek I.
Paromirka prolaz 4.
6849

Ui zongorák, pianók,
csakis elsőrendű világ-
márkák, a leghosszabb le-
járatu részlelfizetéssel kapha-
tók 10 éves jótállás
mellett. Legnagyobb vá-
laszték az országban. Kapha-
tók Kajt. Lajos hang-
szerkereskedőnél Suboti-
ca. Városháza. 2942

Mozi eladó. Készen felsze-
relt. Üzemben. Vidéki ven-
dégelősökhöz kincs. Joga
hirdető V.-Bečkerek. 6699

Kávéházak fizvelmébe:
Kávéválogató gépek eladók.
2 látszólat egyszerre vag.
Cím a kiadóhivatalban.
6845

Fényképezési gépek, Agfa-
Haufl és minden gyártmányu
lemez és film. Mimosza gáz-
fény, brómézüst és cello-
idin levelezőlap és papír
stb. Fotocikkék gyári áron
Sötétkamra rendelkezésre
Előhívások és képek ki-
dolgazását mérsékelt áron.
Fényképezésnek külön
árkedvezmény!

Vidéki rendelések soron-
kívül gyors elintézését nyer-
nek és bérmentve szállít
DEUTSCH I.
optikus és fotószaküzlete
SUBOTICA
Kérjen árjegyzéket Telefon 2-16.

KÜLÖNFÉLE
Két zsidó diábot felvesz tel-
jes ellátással kóser kosztra
özvegy áriasszony egészse-
ges lakással. Cím a kiadóban.

JEGYGYÜRÖKET
és menasszonyi ajándékokat
a legolcsóbban vásárolhat
Ádám ékszerésznél
Subotica, Rudičeva ulica 6.
Sugár-ház. 3760

Vendéglő és szálloda
megnyitás. A t. c. utazó
közönséget van szeren-
esém értesítenem, hogy
Bačka-Topolán a csirke-
piac-utcában 12 évig
volt vendéglőmet és ká-
véházamat a polgári is-
kola-utcában épült saját
házamban helyeztem át
és azt modernül berende-
zve megnyitottam. Fiszta
szobák és kitűnő ételek
és italok állnak rendelkez-
zésre. Bačka-Topola. 1929
augusztus 18. Hegler
Sándor vendéglős. 6855

Vidéki hölgyek és urak
ékszer-öröklést és drá-
gaközlést megvárhatják
Blaháni. Subotica, Fény-
piac. 6587

Külföneláratu autorozott
szoba egy vagy két ur
részére azonnal kiadó. Vu-
kovićeva 10. 6763

Nyilas és Csajkás
órás, ékszerész és vésnök
Subotica, 3534
Strossmajerova ul. 7. Huspiac
Aranyal, ezüstöt és drágakö-
veket veszünk és eladunk.

KISS ZÁLOGINTÉLETE
mindenféle értéktárgyra
kölcsonnt ad. Zálogból
visszamaradt cirka 500
méter sötétszürke finom
gyapjuszövet, szállításra:
v. férfi női raglán és téll-
kabátok, valő. Ékszeres-
ruhák kabátok, fehérne-
mők és minden más tár-
gyak állandóan olcsón el-
adatnak. Subotica, I. kör,
Bogovićeva (Kinizsi) ul.
12. 5697

Mélven leszállított árak
tulhalmozott raktár miatt.
Lüsterkaba D 350.—,
tennisnadrág 175.—, gyer-
mekruha 100.—, gumikö-
peny 350.—, női raglán
600.—, leányköpeny 350.—,
bőrkafta 975.—, Tavalyi
összes téliárak félárban,
míg a készlet tart, kicsiny-
ben és nagyban, Földes
Samu. Narod-kávéház
mellett. Vidékre utánvét-
tel. Mez nem felelős esc-
tén a pénzt visszaadom.

FIEL KÖLN VIZ
Készíti PINTÉR gyógytár

Irodának vagy lakásnak
alkalmas 1-2 szoba a fő-
téren (butorozatlanul is)
kiadó. Cím a kiadóhiv-
atalban. 6842

Előnyomdaberendezést
modernül és szakszerűen össze-
állítva legolcsóbban szállít
LEOPOLD SAMUEL
előnyomdaberendezés vállalat
SENTA (Bačka)
4419

Butorozott szoba kony-
használattal kiadó Cím
a kiadóban. 6827

Palicson 2 szoba 2 kony-
ha szept. 15-ig kiadó. vil-
lamos megállóval. Cím a
kiadóban. 6846

Jobb házból való leány
gyermek mellé ajánlközök.
Cím a kiadóban. 6659